8308 1912 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 12 - 25 ԶԱՐԾԷՆՊԻՀ 12 ՔԵԱՆԴԻՆՈՐ ԷՎՎԷԼ 328 28 տարի ԱԵՆԷ

ՍԱՀԻՊՈՂ ԻՄԹԻԶԱՉ ՎԻ
ՄԻՒՏԻՐԻ
ՏԱՎՈՒՆ ՎԷՐԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միւսսպիսի
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Թարիխի թեսպիսի 1877

ՊԱՊԸ ԱԼԻ ԴԱՐՇԸՊԸ
Ն. 49

Կազմեալս այս մեքենս հազգընտ սահիպի իմթիյազ միւռանաաթ օլընը։ Մազպուզլար սահիպի իմթիյազնը իմզասընը վէ իտարեհանեկինի մեօնրը մախսուսընը շամիլ օլմալը տր։ Տեռն օլընմայան եվրազ իտտեհ օլընմազ։ Իլանաթ շեռայիթի միւթեհիմ իլէ նեռ օլուենուր։

ՋԷՌԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՈՒՆԱԿԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ. ԵԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ 20 ԲԱՐԱ

جريدهٔ شرقيه
صاحب امتيازى اغوب جيولك
مؤسسى ديكران جيولك (١٢٩٣)

DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondé en 1877.
Directeur-propriétaire :
AGOP DJIVELEGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la S.-Porte, No. 49

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ ՐԷՆԻՆ (ՄԷՋ. 2

Սթանպոլ վէ Թաշրա, սեռեկիյի	130	ղրշ.
» » » 6 այլրդը	70	»
» » » 3 այլրդը	40	»
Մեֆայիթի էճնեպիյէ սեռեկիյի	32	Ֆր.
» » » 6 այլրդը	17	»
» » » 3 այլրդը	10	»

ՍՆԱՏՕԼՈՒ ԻՍԼԱՀԱԹԸ

ԻՍԼԱՇԱՊ ԼԱՅԻՇԱՍԸ ԷԹՐԱՖԸՆՏԱ ՊԱՊՈՒ ԱԼԻՏԷ ԻՃՊԱ ՕԼԱՆ ՄԻՒԶԱՌԷՐԼԻԹ

Պիր հաֆթա մուզատտէմ «Իֆհամ» կազէթասընտա Տախիլիյէ նազըրը Ռէչիտ պէյին պիր մուլազաթը նէշր օլընար։ Պու մուլազաթը պիզ էրթէսի կիւնիւ նապ։ Իրթալը, էլպէթտէ օգուլանլարըմըզ տրգպարլա կէօզտէն կէչէրտիլէր, զիրա պիր կազէթանըն պէյանաթը օլմազտան զիյատ պիր նազրէն ֆիքիրլերի իտի։ Պու մուլազաթտա պիր չօգ պէյանաթ արբասընտա ամիսէքի սէօզլերէտէ թէսատուֆ օլունըյոր իտի. «Վիլայէթը Շարգիյէ իսլահաթընա տայիր պիր զանուն բրօկրամը եաբմատըմ, զանունը մուվագգաթ վէ ֆէվգէլատէ թաթպիգինէ գալգըշմագ իտթէմէմ, հալը ղալէյանտա օլտուղը չայի իտիլէն վիլայէթը Շարգիյէ հագզընտա պէօյլէ մուվագգաթ պիր զանուն եաբըլըբզանը ֆէնա ֆիքիր թաագիպ իտէն կազէթալար իչիւն իլան իթմէք պիր մանօվրա տըր, պունը ըէտտ իտէրիմ, Թիւրքճէ կազէթալար պու հավատիսի մուհագգագ էրմէնի կազէթալարընտան թէրճէմէ վէ իգթիպաս իթմիշլէր տիր։ Պէօյլէ պիր զանուն եաբմատըգտան մաատա, պու մէսէլէ իլէ մաէթթէսլիք օղրաշմաղա հէնուզ վազքի պուլմատըմ. սկսաէթը տախիլիյէմիզ իչիւն էթրաֆը վէ մէթօտիք պիր բրօկրամ թաթպիգ իթմէք էմէլինէ, պունըն էսասը հազըր տըր, սուլ միզազքէրթը, մուվաֆֆաղիյէթ պուլուր պուլմազ իչէ պաչյարամաղըմ վէ Մէճլիսի Վիւքէլատտա պու բրօկրամընը մուզաքէրէ վէ թէտգիգինի թալեպ իտտեճէյիմ։»

Պու պէյանաթտան սօնրա պիր գաչ կիւն կէչէր կէչմէզ պիր տէ ճումատա էրթէսի կիւնիւ Օրմանեան Ս. իլէ իսմլերի մալիւմ օլան զէվաթ Պապը Ալիսէ ճէլպ օլընտըլար վէ օրատա Անատօլու իսլահաթը իչիւն գալմմէ ալընան լայիհայը Տախիլիյէ նազըրը պէյ մէյտանա գոյտը վէ օլպապտէ թէաթիր էֆքեար իտիլտի։ Պուշ լայիհանընը մէվզուա օլտըղը օլ գատտար տօղրու տըր քի, պիզ էվվէլքի կիւն մինատէրիճաթընտան տա պանս իթտիք. մէվզուի թաթպիգէ վազը իչիւն նէ տուշնիլտիկինի տէ պիլտիրտիք, էլ հասը տավէթ օլունան զէվաթընն իսթիշարէ իչիւն չաղրըլտըգտըր վէ պէյանը էֆքեար էյլէտիքլէրինը տէ եազտըգ։ Տէմէք օլուրյոր քի՝ «Իֆհամ»տա եազըլտըը կիպի, էրմէնիճէ կազէթալարընը եաբտըգտըր մանօվրա տէյիլ իմիշ, պէր վազիֆէմիզի իյիա իթտիք, հաթթա պէնքր տէվլէթէ խըսմէթ տէ իթտիք, զրա իլէր պու կիւն էօյլէ պիր քատտէյէ կիրմիշ տիր քի, տէվլէթը Օսմանլիյէնին իսլահաթա չարզուքէչ օլտըզընը վէ պունը իզրա իթմէք ֆիքրինտէ պուլընտըզընը իլան իթմէք հազիգաթէն պիր խըսմէթ իթմէքտէն մատա Օսմանլըզդա մէրպուԹլէթէ տէյալէթ իտէր։

Ֆագաթ պէյլէ պասիթ պիր չէյի Տախիլիյէ նազըրը աճապա տիւչինէ՞մէզ մի քի, եաբըլանլարը պիր մանօվրա կէօսթէրիյոր, պիթթապի տիւչինէպիլիր վէ հէբիմիզտէն էյի տիւչինէպիլիր, ֆագաթ մէմլէքէթտէ պու կիւն քէօքլէնմիշ պիր ֆիքիր վար, պա խուսուս Թիւրքլերլե Ֆիւրտլեր արասընտա, իչթէ պունա զուվվէթ վերիպ տէ իլերուտէ միշքիլաթ էօնիւնտէ պուլընմամագ մագսատի իլէ վուգու պուլան թէշեպպիւսի մէմլէքէթին հէր թարաֆընա այնա օլարադ կէօսթէրմիշ տիր. ֆագաթ տիւնքի հաթթա Թիւրքճէ կազէթալարընին նէչրիյաթընա պագըրբա Անատօլու իսլահաթը իչիւն զիր լայիհա վար տըր վէ պու կիւն օնընդա ճիտտէն մէչղուլ օլմրյոր. տէմէք օլուրյոր քի, Ռէչիտ պէյին եաբտըը պիր իհթիսատան իպարէթ տիր, տահա տօղրուսը միւթագիմ ֆիքիր սահիպի օլմայընպ տա իզրա օլընաճագ իսլահաթա կէօնա կէօն մանէպլար վէրմէք իսթէյէն ատամլարը շու սըրատա սիւքիւթէ մէճպուր իթմէք իչիւն տիր։ Օնլարտան պիր նէվ իհթիրազ տըր, զիրա էրէյիճէ եէրլէշմիշ պիր ֆիքիր վար տըր քի, Անատօլուտա իսլահաթ իզրա իթմէք, էրմէնիլէրի միւսթէֆիտ իթմէք տիր, օնլարընը լէհինտէ իզրա օլընան պիր չէյ տիր, կէօյա քի էրմէնիլէր Անատօլուտա զուլմ ալթընտա, միւշքիլաթ իչինտէ եաշամաղա մահքիւմ օլան պիր գավմ օլսունլար վէ օնլարընը ռիֆահը հալի եախսոտ տուհա տօղրուսը օնլար հագզընտա իզրահ ատալէթ պիր նէվ խաթա տըր։ Պէօյլէ պիր ֆիքիր մէվճուտ օլմազտա իտի. Տախիլիյէ նազըրը Ռէչիտ պէյ քէնտիսի իլէ միւլազաթ իտէն կազէթա մուխպիրինէ չու սէօյլէրի սէօյլէմէյի իտի, «Անատօլու իսլահաթ մէսէլէսի 1896տան պէրու մէվճուտ տըր, օնտան էվվէլ տէ մէչղուլ օլընմըշ իսէ տէ, պաչա չէզգարբլամմըշ տըր։ Տէվրը սապզտա՝ պիր չէյ եաբըլմագ իսթէնիրմէտի վէ եաբըլմատը, մէշրութիյէթտէն սօնրա տա հէր Տախիլիյէ նազըրը պիրէր իսլահաթ լայիհասը եաբտը իսէ տէ, պիր քելիմէ պիլէ թաթպիգ օլընմատը։ Ղարպ թարպլուս վէ Ռումելի վազգալարընտան անլաշընան չու քի՝ պիր կիւնէտ Անատօլու վազգասը չէզգարմագ վէ օրասընը տա թէհլիքէյէ գոյմագ հիչ միշքիլ տէյիլ տիր, օնրն իչիւն օրատա սըզըթլարա, չիքայէթլէրէ նիհայէթ վէրմէք, վիլայէթլերի իսլահ, վարիտաթը թէզեիտ էյլէմէք վէ Ռումելիյնին զարարընը օրատան չէզգարգըտան սօնրա, էհալիի մահալլիյէի հիւքիւմէթը Օսմ.իյէյէ բագթ իթմէք ըչիւն հեր նէ լազըմսա եաբաճաղըզ, էրմէնիլէր պու մէմլէքէթին թէմէլ թալլարընտան տըրլար, օնլարընն չէքտիյի բէք չօգ տըր, պու սուրէթլէ իշ նիհայէթ պուլըր վաթանատա հիւմնը խըսմէթլէր իտէրլէր։» Պէն Տախիլիյէ նազըրը օլսամ կազէթա մուխպիրլերինէ՝ տէ, հեր գարշըմա կէչէնէ տէ պէօյլէ սէօյլէր իտիմ, էկէր պու սէօզլեր իչիւն պէնի նէզարէթտէն տէ չէզգարսալար, երինէ մուհիմ պիր մէվզու օլուր, թարիխէ տէ պէօյլէ պիր նամմմ գալըր իտի, Միտհաթ բաշատան Ալի բաշատան, Ֆուատ բաշատան նամու չէօհրէթտէն պաչգա նէ գալմըշ տըր. օնլար Սաիտ բաչա կիպի խաթրերլեր գալմմէ տրմատըլար, ֆագաթ օ խաթրերլերին 34 սաաթ էօմրիս օլմատըը հալտէ, թարիխ, Միտհաթլարը, Ֆուատլարը, Ալիլերին չէօհրէթինի սագլամըշ տըր։

Ֆագաթ պիզիմ իչիւն պու մէմլէքէթտէ իսլահ օլընաճագ իլաք չէյ, իչթէ Ռէչիտ պէյին վէ օնըն կիպի տահա չօգլարընն չէքինտիյի ճէրէյանը էֆքեար եախսոտ օ մուհիթ տիր։ Պու ֆիքրլեր թահիհ օլընմատըզճա, իսլահաթտան հիչ իւմրտ եօգ տըր։

Սապզգ մէպուս Ֆէրիտ պէյին «Իֆհամ»տա եազադը պիր մէգալէյի տէ իքի կիւն էվվէլ օգուտըզ։ Իչթէ մէպուսլըզ սանտայհասընա օթըրան պիրի քի, էրմէնիլէրին իսլահաթ թալէպի իչիւն Էվրօբայա միւրաճաաթ իթտիքլերինտէն գօրգըյոր, ֆարզ իտէլիմ քի՝ պու պէօյլէ տիր, թէպաահ էճնէպիյէտէն օլան էրմէնիլէր Էվրօբայա միւրաճաաթ իթսէլէր տէ, Էվրօբա տէվլէթլերի տէ Սթամպօլտա պուլընան սէֆիրլերի մարիֆէթիյլէ տէվլէթը Օսմանիյէյէ Անատօլույը իսլահ իտին տէրլերսէ նէ՞ մահզուրը օլուր։ Էկէր Անատօլու իսլահ օլունմըշ իսէ, տեյէճէք եօգ, խայր, էկէր իսլահաթա լիւզում վարսա պունը պիզէ հէր քէսին տէ տէմէյէ հագզը վար տըր. էկէր պու իսլահաթը Ֆէրիտ պէյ թէպիմ իտիյօրսա, օլ գատտար վազքի տէվամ իտէն մէպուսլըզը էմնասընտա, պիր կիւն մէճլիսը մէպուսանտա եախսոտ էվվէլճէ մէնսուպ օլտըզը Իթթիհատ վէ Թէրաքգը ճէմիյէթինտէ նիչի՞ն սէօյլէմէտի, նէտէ՞ն պահա իթմէտի։ Աճապա Էվրօբանընը Անատօլույը իսլահ իտին տէմէսինտէ նէ՞ մահզուր օլուր, պունը պիզէ Զին հիւքիւմէթի տէ սէօյլէրսէ էյի պիր նասիհաթ տըր, տիններ վէ թաթպիգինտէ չըլըզըրզ։

Ամմա պու պիր էճնէպի միւտախէլէսի իմի։ Պիզիմ իչիւն միւտախէլէ տէյիլ նասիհաթ տըր, ֆագաթ էկէր միւտախէլէ գաբուլարընը գաբամագ իսթէյօրսագ, տախիկն զուվվէթլի պիր հիւքիւմէք միյտանա կէլէճէմէտի Ռումելի իրլերինտէն տօլայը մրւտախէլէ գաբուսը աչրլտը, վէ հալէտտա օնլարընն հիւսնը նիյէթինէ պէթլէմէյէ մէճպուրզ։ Տէմէք օլրյոր քի միւտախկէ տավեք հիւսնը միւսլիմանլարընը գաբամագ, իլլա էճնեցի էճնեցիյինտէն կէլիր վէ իյթէ պու սէպէպլէ պիզ քէնտի քէնտիլիյինտէն կէլէն միւտախէլէտէն գօրգմալըզը, տէյիլ քի՝ էրմէնիլերին միւտախէլյէ տավեք ռիհէսին սինտէն, զրա էրմէնիլեր 30-35 սէնէտէն պէրու Էվրօբայա մրւրաճաաթ լտօյօրլար, եախսոտ տահա տօղրուսը միւրաճաաթա մէճպուր օլրյորլար։

Պիզ իքի հաֆթա էվվէլ եազադըզմըզ պիր մգալէ իլէ Էվրօբատա պուլընան վէ թէպաահ էճնէպիյէտէն օլան էրմէլերինին, հեր կիւն կազէթալարտա Անատօլու ահվալինէ տաիր եազընլարը օգրյարագ, քէնտի միլլեթատչըրը հագզընտա պիր չէյ տիւչինմէքտէն մէն իտէմէյիզ տէմիշ իտիք։ Պու կիւն տէ այնը սէօյլերի թէքրար իտէրիզ։ Ամերիգատա պուլընան էրմէնիլեր տէ Ամերիգա հիւքիւմէթինէ միւրաճաաթ իտէրլեր։ Պունընն չարէսի «Ալէմտար»ընն տէտիյի կիրվի, գանլարընն պէյինլերէ սըչրամասը իլէ պուլընմագ, չօգ խըրս չօգ գիյան կէթիրիր, եախսոտ «Իֆհամ»ընն զարարընը եազարը կիպի, էրմէնիլերի տէվլէթէ գարը տօսթ կէօսթէրմէմէք, եախսոտ պիր թաղմ ֆիքիրլեր աթթ իթմէքլէ տէ օլմագ. պիզ պու կիւն էօյլէ գուրուլագըրըլարտան գօրգմայըզ։ Պունընն չարէսի սէրին գաֆա վէ սօղուզ գան իլէ խասթալըզա գարը չարէ արամագլա օլուր։ Պու գանլարը պէյինլերինէ սըչրայանլար, պու կիւն Ռումելիտէ էբէ. յիճէ չէլլեր եաբտըլար նէթիճէսի տէ մալիւմ տիր։

Էյի պիլմէլի քի՝ պու կիւն Ռուսիա վէ Ավսթրիա քէնտի պէյնլերինտէ ուլյուշապիտիլեր, պու իսէ պիզիմ իչիւն էբէյիճէ էհէմմիյէթլի պիր քէյֆիյէթ տիր։ Էվրօբատա իսթիլաֆ օլուրսա պիզ իսթիֆատ իտէպիլիրիզ, իսթիլաֆ պէրթարաֆ օլուրսա, վազիյէթիմիզ բէք միւշքիլէշէր, պախսուսուս Ռուսիայա գարշը մէվզըմըզ պիւթիւն պիւթիւնէ միւշքիլէշէր։

Շու սըրատա պունլար իւզերինէ էյի տիւչինմէք իգթիզա իտէր, պունլարա տիգգաթ իթմէյիպ տէ աղզընա կէլէնի տըյարը վերէնլեր պու մէմլէքէթէ տօսթ օլամազլար։

Իյթէ սէրին գանլըբզգ իլէ վուգու պուլան միւզաքէրէլերին նէթիճէսի իսլահաթըն թաթպիզի օլապիլիր։ Պիզիմ իչիւն լայիհալարընն հիւքմիւ եօգ տըր. լայիհայը իզրա վէ թաթպիգ իտէճէք ատամլարը կէօրմէք իսթէրիզ, վէ պու մէսէլէտէ պիր նէյէթ վէ ազմ գաթի վար մը, եօգ մը անլամագ արզուսընտայըզ։ Լայիհա նասըլ թէրթիպ օլընըրսա օլընսըն, եախսոտ էն միւթէտիլ լայիհա եաբըլսըն պունը քի՞մ իզրա իտէճէք, նէ՞ վազըթա իլէ իզրա օլընաճագ, պու մէմլուրլար գալանա՞գ մը, գալանագ մը, սըլ էհէմմիյէթ իլէ պու նօվթատտա տըր. իսլահաթ լայիհա իլէ օլմազ ատամլա օլուր, պու կիւն թաշրալարտա գայմագամլար, մրւթէսարրըֆլար վար տըր քի (բէք նատիր) էլլերինտէ լայիհա օլմատըը հալտէ իսլահաթը թաթպիզ իտիյօրլար, էհալի քէնտիլերինտէն մէմնուն տըր վէ պէճայիլլերինէ տարիր հավատտա չէզգը՞ մը, Բաթրիգխանէյէ միւրաճաաթա պէճայիլ իթմէսէլերի բէճա օլընյոր։ Պու նա՞ալ օլուր, իչթէ նասըլ օլարընը իբի քէլիմէ իլէ իյդան իթտիք. պիզ պէօյլէ ատամլար կէօրմէտէն տօղրուսը իզրա օլընաճագ իսլահաթա ազըլ էրտիրէմէյիզ։ Թանզիմ օլընան լայիհա իչիւն Օրմանեան Ս. չէօյլէ տէմիշ, Քէլէկեան էֆ. պէօյլէ տէմիշ կիպի սէօզլեր պիր թէսելլիտէն իպարէթ գալը։ Հազգագա իյթէ պիր չօգ թէճրիպպէ իլէ մէյտանա տըր, վէ Ինկիլթէրատան կէլէն պիր գօմիսիոն բէյսի տէ իսլահաթլա իւլքէթ իտէնլերի էթրաֆընտա կէօրմէկսէ, եա մասչընը ալը, կիւնիւնի ագշամ իտէր, եախսոտ պրազը կիտէր։

Իյթէ Ինկիլթէրատան կէթիրտիկիմզ Կամպել բաշա, պու կիւն Եունան սոնանմասընա մէյտան օգրյան Օսմանը սոնանմասընը թանզիմ իթտի զապթէր եէթիշորտի վէ ազ վագըթ զարֆընտա իսլահաթ իզրա էյլէտի։ Ֆագաթ նի՞չիւն իչինի եաբը պրազը կիթտի, պէօյլէ իլէ եարար պիր ատամը նի՞չիւն զայպ իթտիք, պունլարընն հէր էսպապը մուհիպէտի վար տըր, վէ պիզ բէք գօրզըյօրզ քի, Կամպել բաշա կիպի մէմլէքէթինտէն Անատօլու իսլահաթը իչիւն կէլէն զաթ, տէրէօնտէ իթտիյի իլի պաչա չէզգարմատան պրազը կիտէր։

Վասթթալար իւզերինէ էյի տիւչինմէք էն պէօյլէ իսլահաթ տըր վէ օ վագըթ մէմլէքէթին սէլամէթի իչիւն պիր չէյ եաբըլմրյ օլուր, եօգսա իյ թէհլիքէյի սավուշտրմագ վէ կիւնի կէչիրմէքտէն իպարէթ գալը քի, պունընն էբէյիճէ թէճրիպպէլէրի պիզակ վար տըր։

Ա. Մ.

ՉԱՆԱԳԳԱԼԷ ՎԷ ՊՕՂԱԶ ԻՉԻ

(Տիւնքի նիւսխսեհեն մապաս)

Օնտան սօնրա մուխթէլիֆ թարիխլերտէ ազա իտիլէն մուգավէլէլեր տախի թարիխի պէօյլէ պիր էհէմմիյէթի հայիզ տիրլեր։ Պունլար միյանընտա Ֆրըմ մուհարեպէսինի միւթէազզը եառնի 1856 սէնէսի մարտըն 30ընտա ազա իտիլէն մուգավէլէ օլտուգճա էհէմմիյէթլի տիր, պու մուգավէլէնամէի տիւվէլը մուազզաֆէն մատէա բրէնս Բրյոմոն վէ բրէնս ը Սարտէներ տախի իմզա իթմրլեր տիր, Իթալիա հիւքիւմէթի օ թարիխտէ պիրինճի տէֆա օլարագ պէյնէլմիլէլ ազա իտիլէն պէօյլէ պիր մուգավէլէնամէյի իմզալատը։ Բարիզ մուահեդեսինտէ տախի 13 յուլիս 1841 մուգավէլէնամէնին ադքեամը թաստիգ իտիլմրշ տիր։

1871 սէնէսի մարտըն 13ինճի կիւնիւ թէքրար ազա իտիլէն մուգավէլէ գայիտէի ումումիյէ իլէ պազը խաֆիֆ թաատիրաթ իզրա իթտի, թաատիրաթը վազաա թապիի թիւրքիանընն լէհինտէ օլարագ իզրա իտիլմրշ տիր, մէնքիւր մուգավէլէնամէնին իքինճի մատեսի չու մէնատէ թանզիմ իտիլմրշ տիր։

«Հիւքիւմէթը Օսմանիյէ պունտան եվվէլ ազա իտիլէն մուգավէլէթի միւճիպնճէ վազթը սուլտան պօղազլարը եճնէպի սէֆայինը հարպիէսինէ զարշու գարալը պուլունտուրմագա պէրապէր, ինտէլ հանէ տօսթ վէ միւթէֆէգդի օլան պիր հիւքիւմէթին սէֆայինը հարպիէսինին միւռուրընա միւաատատ իթմէք սալահիյէթինի տէ հայիզ օլաճագ տըր։ Մահէզա հիւքիւմէթը Օսմանիյէ 1856 Բարիզ մուահեդեսինամէսինտէ վիքր իտիլէն շերայիթը մախսուսէյէ տախի բիայէթ իտէճէք տիր։

1. Հիչ պիր հիւքիւմէթ Թիւրքիանընն սիյասէթը տախիլիյէսինէ միւտախէլէ իտէմէյէճէք տիր (պու ճիհէթ թապիի էֆ զիյատէ Ռուսիայա մահթուճ տըր)։

2. Ռուսիանընն Սըրպիսթան, Վալախիա վէ Մօլտավիյա իւզերինտէքի հագգը հիմայէսի զայիլ օլաճագ տըր։

Էն սոն տէֆա ազա իտիլէն մուգավէլէտէ պօղազլարընն պէհնէլմիլէլ վազիյէթը հուգուգիյէսի թասրիհ օլունմուշ տըր։ Մէզքիւր մուգավէլէնամէտէ էվվէլճէ ազա իտիլէն մուգավէլէթի ադքեամընտա գաթիյէն թասարի իտիլմէմշ օլտուղու կիպի օնլարընն զիքրինտէն պիլե սարֆը նազար իտիլմրշ տիր։

Պերլին մուահեդեսինամէսինին 63ինճը մատատէսի պիր չօգ մուտալիաաթընն գօրզու լազար իթմէլէրինի մուճիպ օլմուշ տըր, զիրա մէզքիւր մատատ թիքնիլի պիր մէսէլէ թէշեբբուս սէրա իտի։ Լոբա Սալզպպերի իլէ Ռուսիա մուրախխասը պունա տայիր պազը իթիրազ սէրա իթմրշլեր իտի։ Լոբա Սալզպպերի չու սուրէթլէ պէյանը միւթալեա իթմրշ իտի։ «Փարզ իտէլիմ քի Պերլին զանկրսի Բարիզ մուահեդեսինամէսինին պազը ադքեամընը թաատիլ իտիյոր, Պերլին մուահեդեսինամէսինին իքքանը մատատէսինի նէ՞ սուրէթլէ թէֆիրը բուէճէյրզ, Իսկիլթէրա հիւքիւմէթը նամընա պէյան իտիրմ քի հիւքիւմէթը մէթպուսանը պօղազլարընն տայիմա գաբալը պուլունտուրըլմասը իչիւն ինգիլիզ մէթպուսանը պօղազլարընն տայիմա գաբալը պուլունտուրըլմասը բրէնսիբի տօղրուսան տօղրույա էվրօբայա այիտ պիր մէսէլէ տիր քի 1841, 1856 վէ 1871 թարիխլերինտէ ազա ու թանզիմ իտիլէն մուգավէլէնամէլերտէ թասարֆ իտիլմրշ տիր։ Պինայէն ալեյ ադքեամը մէզքիւրէ պու մուգավէլէնամէլերի իմզա իտէն հիւքիւմէթլեր իչիւն վաճիպը բիայէթ օլուպ եալընը Սուլթանա գարշու պիր վատ թէհլիլ իթմէք։ Կէօրունիւրբ քի պու մէսէլէ հազգընտա մուրախխասլար արասընտա իքի տիւրլու ճէրէյան հասըլ օլմուշ տըր, Ռուս մուրախխասլարը պօղազլար մէսէլէսինի տօղրուսան տօղրույա Ռուսիայա այիտ պիր մէսէլէ կիպի թէ-

իլէ Ռուսիա իմբէրաթորիչասը Գաթարինա պէյինտէ Տէվլէթը ալիյէյէ մուզիրը պիր ահանամէ իմզա օլունարագ պու գասատա չէօրէթ քէսպ իթմիշ տիր։ Պու ահանամէ իլէ Տէվլէթը ալիյէ Տնիսթէր վէ Պօկ Նէհրլերի արասընտա օլան արազիի Ռուսիայա թէրք իտիպ Ռուսիալընն պարը սէֆիտ սէվահիլինէ գատար վիւրուտինէ սէպէպ օլմուշ վէ Գուպան վէ Դրրըմ թաթարլարընն իսթիգլալիյէթինի թանըմըշ տը։ Պու ահանամէյէն էվվէլ Ռուսիանընն պարը սէֆիտ սէվահիլինտէ եէրի եօղուտու։ Սուլթան Սէլիմ պու մէճպուրի թէվճիհատան սօնրա, Ֆրանսա տէվլէթի իլէ միւքեաթէպ իտիպ Ռուսիա հագզընտա վազի օլան պու միւսաատէ իլէ տէվլէթը Ալիյէնին Ֆրանսըզ իթթիֆագընը թէրք իթմէմիշ օլաճաղընը, վէ եալընըզ պազը ինթիրազաթէ մէպնի պիր թէտաարիզ իճապլիյէտէն պուլունտուղունը պէյան իլէ իթիզար իյլէտի։ Նաբօլէոն Տէվլէթը ալիյէյէ ըուի ինֆալ կէօսթէրմէմիքտէն մատատ, ղայրէթ վէ ճէսարէթէ թէչվիգ իլէ, կէրեք Տալմացիատա օլան Ֆրանսա օրտուսունու վէ կէրեք Սպանիանընն Գատիչէ լիմանընտա օլան Ֆրանսըզ ասնանմասընը Ասթանէյէ իմտատա կէօնտէրմէսինի վատ իտիւպ, պու տօնանմա պիր քէրէ պահրը սէֆիտ պօղազընը (Զանագ գալէսինի) կէչտիքտէն սօնրա արթըգ Ինկիլիզ թատալութունատա էմին օլուպ, պահրը սիյահա տուխուլ իտէրէք Ռուսիայը թազեիգ վէ Տէվլէթը ալիյէյէ տէսթէկիր օյապիլիրտի։ Նաբօլէոն պու պօղազընն վէ սէվահիլի մէմալիքի Օսմանիյէնին մուհաֆազասընա բէհպեր օլմագ իւզրէ օրտուլու մէզքիւրէտէն պիր թագրմ մահիր միհէնտիս վէ թօիճու զապթանը տախի Ասթանէյէ կէօնտէրմիշ իտի։

Էօթէ թարաֆտան Ժենէրալ Սէպաստիանի մէլուքմէք էն պէօյլէ իսլահաթ տըր վէ օ վագըթ մէմլէքէթին սէլամէթի իչիւն պիր չէյ եաբըլմրյ օլուր, եօգսա իյ թէհլիքէյի սավուշտրմագ վէ կիւնի կէչիրմէքտէն իպարէթ գալը քի, պունընն էբէյիճէ թէճրիպպէլէրի պիզակ վար տըր։

Ա. Մ.

ՉԱՆԱԳԳԱԼԷ ՎԷ ՊՕՂԱԶ ԻՉԻ

(Տիւնքի նիւսխսեհեն մապաս)

Օնտան սօնրա մուխթէլիֆ թարիխլերտէ ազա իտիլէն մուգավէլէլեր տախի թարիխի պէօյլէ պիր էհէմմիյէթի հայիզ տիրլեր։ Պունլար միյանընտա Ֆրըմ մուհարեպէսինի միւթէազզը եառնի 1856 սէնէսի մարտըն 30ընտա ազա իտիլէն մուգավէլէ օլտուգճա էհէմմիյէթլի տիր, պու մուգավէլէնամէի տիւվէլը մուազզաֆէն մատէա բրէնս Բրյոմոն վէ բրէնս ը Սարտէներ տախի իմզա իթմրլեր տիր, Իթալիա հիւքիւմէթի օ թարիխտէ պիրինճի տէֆա օլարագ պէյնէլմիլէլ ազա իտիլէն պէօյլէ պիր մուգավէլէնամէյի իմզալատը։ Բարիզ մուահեդեսինտէ տախի 13 յուլիս 1841 մուգավէլէնամէնին ադքեամը թաստիգ իտիլմրշ տիր։

1871 սէնէսի մարտըն 13ինճի կիւնիւ թէքրար ազա իտիլէն մուգավէլէ գայիտէի ումումիյէ իլէ պազը խաֆիֆ թաատիրաթ իզրա իթտի, թաատիրաթը վազաա թապիի թիւրքիանընն լէհինտէ օլարագ իզրա իտիլմրշ տիր, մէնքիւր մուգավէլէնամէնին իքինճի մատեսի չու մէնատէ թանզիմ իտիլմրշ տիր։

«Հիւքիւմէթը Օսմանիյէ պունտան եվվէլ ազա իտիլէն մուգավէլէթի միւճիպնճէ վազթը սուլտան պօղազլարը եճնէպի սէֆայինը հարպիէսինէ զարշու գարալը պուլունտուրմագա պէրապէր, ինտէլ հանէ տօսթ վէ միւթէֆէգդի օլան պիր հիւքիւմէթին սէֆայինը հարպիէսինին միւռուրընա միւաատատ իթմէք սալահիյէթինի տէ հայիզ օլաճագ տըր։ Մահէզա հիւքիւմէթը Օսմանիյէ 1856 Բարիզ մուահեդեսինամէսինտէ վիքր իտիլէն շերայիթը մախսուսէյէ տախի բիայէթ իտէճէք տիր։

1. Հիչ պիր հիւքիւմէթ Թիւրքիանընն սիյասէթը տախիլիյէսինէ միւտախէլէ իտէմէյէճէք տիր (պու ճիհէթ թապիի էֆ զիյատէ Ռուսիայա մահթուճ տըր)։

2. Ռուսիանընն Սըրպիսթան, Վալախիա վէ Մօլտավիյա իւզերինտէքի հագգը հիմայէսի զայիլ օլաճագ տըր։

Էն սոն տէֆա ազա իտիլէն մուգավէլէտէ պօղազլարընն պէհնէլմիլէլ վազիյէթը հուգուգիյէսի թասրիհ օլունմուշ տըր։ Մէզքիւր մուգավէլէնամէտէ էվվէլճէ ազա իտիլէն մուգավէլէթի ադքեամընտա գաթիյէն թասարի իտիլմէմշ օլտուղու կիպի օնլարընն զիքրինտէն պիլե սարֆը նազար իտիլմրշ տիր։

Պերլին մուահեդեսինամէսինին 63ինճը մատատէսի պիր չօգ մուտալիաաթընն գօրզու լազար իթմէլէրինի մուճիպ օլմուշ տըր, զիրա մէզքիւր մատատ թիքնիլի պիր մէսէլէ թէշեբբուս սէրա իտի։ Լոբա Սալզպպերի իլէ Ռուսիա մուրախխասը պունա տայիր պազը իթիրազ սէրա իթմրշլեր իտի։ Լոբա Սալզպպերի չու սուրէթլէ պէյանը միւթալեա իթմրշ իտի։ «Փարզ իտէլիմ քի Պերլին զանկրսի Բարիզ մուահեդեսինամէսինին պազը ադքեամընը թաատիլ իտիյոր, Պերլին մուահեդեսինամէսինին իքքանը մատատէսինի նէ՞ սուրէթլէ թէֆիրը բուէճէյրզ, Իսկիլթէրա հիւքիւմէթը նամընա պէյան իտիրմ քի հիւքիւմէթը մէթպուսանը պօղազլարընն տայիմա գաբալը պուլունտուրըլմասը իչիւն ինգիլիզ մէթպուսանը պօղազլարընն տայիմա գաբալը պուլունտուրըլմասը բրէնսիբի տօղրուսան տօղրույա էվրօբայա այիտ պիր մէսէլէ կիպի թէ-

պունլարը պօղտուրուր, վէ Ֆրանսա վէ օրտույու քէպիրին չէրէֆինէ եէնիլէրինի եաբտըրըրը։ Պու պապտէ էհը քիթապէթ օլան թէնպիհի պու իտի. Ֆրանսայը չէճաեթ վէ ֆազիլէթ տավէթ իտէճէք վուգուաթ մէտտ իթմէք պէնի մէտտ իթմէք տիր։ Կազէթալարընն բէք չօղու Նաբօլէոնա միւտահէնէ իտէրէք, ճիւմհուրու վէ ֆէյլէսօֆլարը ֆալ իտէրլեր իտի. Նաբօլէոն պունու մէքս իտիւպ, պիր գաչ ֆէյլէսօֆունն խաթալը էֆքեարը իչիւն ճիւմէսինի ֆալ իթմէյի մէն իթտիրտի։ Գարտինալ Մօրի Ազատէմրայա տուխուլ իթտիքտէ, նութգու ըէսմիսինտէ ճիւմրուր տէվրինտէ մէշհուր օլան Միրապոյու ֆալ իթմիշ իտի. Նաբօլէոն պունու վէպլէ իտէրէք ճիւմհուր ըէխլերի հագզընտա ֆէնա սէյլէմէյի մէքս, վէ թէտարրօլարտա տախի կէչէն տէվրի իսթինգա տարտի իտի. պունլարընն քաֆֆինտէն մազսէտ, իքի վիւիմտէ օլան Ֆրանսըզ էհալիսինի պիր պիրինէ տիւշիւրմէմէք, վէ պունտան զուհուրա կէլէճէք ֆէսատաթընն տախի էօնիւնիւ քէսատիրմէք իչիւն իտի։

Նաբօլէոն եէնէ պու հէնկեամտէ վաֆիր գրզ մէքթէպլերի աչարրրպ, մատամ Սթաէլի Ֆրանսատան տէֆ իթտիրտի։ Մատամ Սթաէլ, օն ալթընճը Լուի տէվրինտէ մէշհուր օլան մալիյէ նազրը Նէքէրին կրզը օլուպ, տիշհլի թայիֆէսինտէն օլտուղու հալտէ ասրընն էն մէշհուր քեաթիպ վէ միւլլիֆլերինտէն իտի։ 1786տա, Բարիզտէ Շուէտ էյչիսի օլան պարոն Սթաէլ իլէ էվլենիպ, 1802տէ տուլ գալտը, սօնրատան գրրգ տէօրթ եաչընտա իքէն պիր կէնճ Սպանեալ զապիթի իլէ տախի կիպիճէ էվլէնտի։

լագոր իսէրէք պիթիւն տէվլէթլէրին մէջթիւլէգիրէն թաստիգ իթմէկէրի լաւագոյ կէլտիկնի պէյան իտիրարբար։ պունտան անլայրլիյօրքի, Բուսյոր պողազար մէսէլէսինն Թիրքիանրն սիասէթը ասախիլիյէճէք այիտ պիր մէսէլէ օլտուղընը գապուլ իթմէք խոնէմէմիյէր տիր։ Իքինճի ճէրեան Ինկիլիթերանրն հասը իթմիշ օլտուղու ճէրէյան տրը քի, պու մէսէլէ թօլայրսը իլէ հէր իքի թարաֆի մուրախասլարը արաբնտա պիր իսթիլաֆ հասը օյմուշ տրը։

Տիկէր պիր նոգթայի նազար ասիսի տէրմիյան իտիրմիշ իտի։ Հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին միհէմմէլ օլան պիդմունէ հէճիմու թէարրուզլէրան մուհաֆազասը իտուսուսնտա հասը օլան իթիլաֆ պաղը նոգթայի նազարտան ունլարրն մուհաֆազայի հուզուզընա տէլլէթ կիպի թէլագզը իտիկպիրիր իտի։ Ֆազաթ տէվլէթլէրին իթիլաֆը Թիւրքիայա գարշու վուզու պուլանագ հիճիմէ մասիրուֆ օյմայուպ տօղրուտան տօղրույա քէնտի մէնֆաաթրնա մասարուֆ ըտր։

Պիւթիւն պունլարտան աթիտէքի խիւսասը չէզարտպիլիրիպ։

1.— Զանագ գալէ իլէ Պողազ իչի՝ տէվլէթլէրին թիւճար սէֆինէլէրինէ գարշը տայիմա ակէզ պուլունսըրըլմասը։

2.— Պողազար հէր զէման սէֆայինը հարպիյէյէ գարշը գաբալը գալագ։

3.— Մուխթէլիֆ զէմանլարտա ագտ իտիրէն մուխթէլիֆ մուահէտնամէլէրտէ հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին պօղազարը էճնէպի սէֆայինը հարպիյէսինէ գարշը նէ վագրթ ալճաղընա սայիր գաթի պիր սարատաթ եօգ տրը։

4.— Հիւքիւմէթը Օսմանիյէ պօղազլարը մուխասսիմին տօնանմալարընա գարշը գաբալը պուլունսըրմագլա պէտն էլ միլել թիճարէթինէ պէօյիւք պիր զարար ու զիյան իրա իտէպիլիր։ Հալպուքի թիճարէթ տայիմ սէրպէսթ գալմալը տրը։

ՄԷՐԵԱԹԻՊ

ՍՈՒՆԿՈՒ, ԼԸ ԱՀՎԱԼԻ

(Մուխապիրը մախսուսրմզցան)

ՍՈՒՆԿՈՒՐԼՔ, Դեկա. 3)18 912

Կէյչնտէ գայմագամընդզ Ամմէտ Նիյազի պէյին սուի տէվլինէ տարը պաղը չեյլէր եաօմը ըտրմ. վէ պատէմա նէ կէօնա թէպէատուլաթ վուզու պուլուրաա այրընա պիւիրմէգլիյիմի տէ վատ էյլէմէյ իտիմ։

Մուամիլէյէ հագգընտա իտիլէն չէգվալարտան չիմտիլիք պիր սէմէրէ հասը օլմասը վէ պու սայէտ էհալի, ումումիյէթլէ վար գուվէթի պազույա ալարագ, ուղրայմաղը վէ մուամիլյէնին ազիի հէր նէյէ վապէսթէ իսէ օ չարէյէրի իսթիսալ մէնպուրիյէթինտէ պուլունբյոր, չիւնքի ախիրէն եաբմըշ օլարը եօսրզ պաղը մուամէլաթտան տօլայը միճագաթ էյօրմէտիրինտէն ճէսարէթ ալարագ, իշի պիր գաթ տահա արթբրը։

Կէյչնտէ սըրպաթ մատուէսինտէն տօլայը մէվզուքի պուլունան պիր էրմէնի մահպուս հագգընտա պա իսթիտատ միւրաճաաթ էտիրկ, տիկէրլէր մրիկլու պունա տա թային վէրիլմէսի խուսուսընտա միհէթաճը նաֆագա ժուրնալը իլէ պիրլիքտէ գայմագամ թագտիմ էտիլը։ գայմագամ պու իսթիտալը էլէ սըրը։ սպմագ, հուզուրտա պուլունան պաղը միթէկէր զէվաթ մուամէլէսինտէ սինտէ պիա բէրվա բարչա բարչա չագէտէրէք, պիր թապրմ թահզրամիզ էլֆաղլա պիրլիքտէ կէօթիւրենին եիւզվիլտէ չալար։ պու մուամէլէ տահր պիր քինտէ ալէհինտէ օյմայրպ տա պիր էրմենիյէ հաբ էտիլտիյի իչիւն, տէյիլ իրիսթիյանլար, իսլամ զամհուլարրմզ պիւէ հիտատէթ կիրիֆթար օլտուլար։ վէրա տուրատն պէօյէսի պիր զէման, էն ֆէնա զէմանլարտա պիւէ պու պէյտէ էհալիսի եէքտիկէրէ գարշը թայրմագտա օլտրգլարը մուհապեթի գաթ էթմէտիքլէրի կիպի, պէօյէսի թահզրբամիզ պիր մուամէլէյի ատ հիչ քիմսէյէ ըէվա կէօրմէզլէր։ չալտա էտիլէն միբաճաաթ եօսուզ իսէ, օլ պապտէքի գանունը տահրէսինտէ մուամէլէ իճապ էտէրտի։ էօյլէ ինտի վէ քէնֆի պիր մուամէյէ հէր քէսին իդգալինէ իսէ, պիր կիւնտէ պու եօսուզընը պիր իսլամ ալէհինտէ օլմայաճաղընը քիմ թէէմին էտպիրիր։

*** Շու սաթըրլարը եազարքէն, Համալը չէրքէսլերի իլէ ժանտարմալար արաբնտա վուզուա կէլէն ֆաճի պիր հատիսէ, թազէ պիր հալտէ, ֆիքրիմ էօնիւնտէ պուլընբյոր։ մէկզիւր գարիյէտէ մահքիւմ պուլունան պիր քիմսէյի տէրտէսթ էթմէք իւզրէ պիր գաչ նէֆէր ժանտարմա իրամ էտիլիր։ մերզում տա՝ ժանտարմալարրն քէնտիսի իչին կէլտիքլէրինի իչիտինճէ, թէկալըճա զաբուտան տըլարը չըզրնճա ժանտարմալար՝ պունը ֆիրար էտիյօր զանընբյա, իւզերինէ աթէշ էտէրլեր։ մերզում վուրուլարզտան օնրա, ենար սրրատա պաչգա պիր չօճուզ տահա վուրուլբր։ իչթէ սաչմա պիր մուամէլէ տահա։ չիմտիլիք մահքէմէճէ պու մէսէլէնին թահզրբաթրնա պաղըլմագ իւզրէ տիր։ թահզրգաթ նէթիճէսինտէ հանկը թարաֆրն եօլսուզ օլտրզը անկլայրլարճագ իսէտ, չի ֆահտէ քի պէհուտէ եէրտէ իքի քիշինին հայաթընա խաթիմ չէքիլմիշ օլաը։

Պու ճիհնա եօլսրզ իչլերին հանկը պիրիսինի եազանաղրմը չայբրբպ գալբյորմ, կիւն եէնի, եօլսուզ իչ եէնի օլույօր։ թապրի բէյիսի հիւքիւմէթ պէօյէ քէնֆի մուամէլէ իտէճէք օլուրսա, մայէթ մէմուրլարը տա տիւնտէն քէնտի իսթէտիքլէրի կիպի տավրանաճաղլար։

∴ Իչթէ տիւն կէճէքի վուզուաթը չիտտի տօաթլարմտան պիրիսի նագլ իտիյօր։ պաղը կէնճլեր՝ էյլէնթի եաբմագ իւզրէ պիր չալկընը պուլարագ, էյրաֆտան պիրինին խարիճիյէսինտէ քէնտի պայչարընա ալէմ եաբմագտա իքէն ,կէօյա բօլիս տարիբսինէ չէքվա իտիլիր վէ պունլարընն զըզ օյնամագտա օլտրգալարը իսկպա իտիլիր։ բօլիս տիր՝ մայէթինէ պիր գաչ արգտաաչ ալարագ, մանալի մէղբիրե կիտէրէք գաբուլը գաբալը պուլուր։ վազիֆէթէն օրատա պէքլէմէսի իչմայ իտէրքէն, տահա ֆաալ պիր մուամէլէ վէ իչկիւզարլըզ իթմիշ օյմագ իչիւն տիվարտան եախսատ տա քիրէմիտ իւզերինանն խանէյէ աչարագ օտալարը արամաղա պաչլար։ պիր չէյ պուլամաչ, պինանն ալէհ սարթ էթմիշ օլտուղը էմէյին իւձէրինի ալագ վէ հէմտ խըրսընը եէնմէք իւզրէ չալկընճընն էլինտէքի գըլարնէթի ալըպ պաչընա վուրա վուրա ալաթը բարչա բարչա էթտիքտէն օնրա չալկընճընն տա պաչընը, կէօգիւնի պիր զաչ եէրինտէն եարալար։ իչթէ պիր մուամէլէ քի տէվլինին պիկէ կիւլմէսի թուրթար։ Զէվալը չալկընճը օ ալթթատան մագամ չզրարմաղը էօյրէնտիյի կիհնէ լանէթ օգուսմշ տրը։ չալտա եօլսուզ պիր իչ վար իսէ, մէղբիւր չալկընճընը կէօթիւրենլէր թէէտիպ էտիլմէյիպ տէ պիտուչ զըլարնիսթին մաղտուր իտիրմէսինէ պիր տիւրիւ ազըլ էրմէզ։

Շիմտի եաբտըգլարը իչին եօսրզ օյտուղընը անլայրնճա, ալաթին պէտէլինի թագմին էտէճէլէրինի պիլ պէյան մահքէմէյէ տավա իթմէմէսի իչիւն պաղը քիմսէյէրի միյանճը պրագմրչլար տրը։

Պիլմէմ քի պու հալլերին ոնրը նէրէյէ վարաճագ։ սեօգիւն էնճամը պիզ պաչընմըզտան գօգտրզ։ գույրուղա իթտի սիրայէթ ,ագըպէթ միսլի սէմէք։ Անվալը պէլտէմզի վէ էտիլիկէն եօլսրզլարը ինպար իթմէքսէ, միհեթատտա թէէկզրաթլար իլէ մագամաթը խապրտար իթտիք վէ հաթթա միսթէլիֆ իմզալարա Տաֆիլիյէ նէզարէթինէ գատար միբաճաաթ իտիտի։ չալտա էհալինին չէքվալաբը պէօյէ սէմիրէսիզ գալաճագա, էհալի իճրաաթը նէ՞րէտէն պէքլէյէճէք։ պու խուսուս ճայը թէրէտտիւտ տիր։

ԼԵՒՈՆ ՍԻՎՏԱԵԱՆ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՍՈՒԼԷՅ ՄԻՒՋԱՔԷՐԱԹԸ

Օսմ. մուրախասլարը Պապը Ալեքսէն պլարբլարը թալիմաթ մուճիպինճէ էրզագ մէսէլէսինտէ տիւնքի իթթիմատա ըսրար իթմիշլէր տիր։ Պալգան մուրախասլարը պու մէսէլէ միթարէքէ եանարնտա նազարը տրգգաթա ալընմըզ օյմաղլա, բրօթօգոլտա պու պապտէ վազիհ պիր ֆըզրա միւնտէրիճ օլտուղընը պէյանլա գապուլ իթմէմիշլէր տիր։ Սոնրա միթթէֆիգ տէվլէթլէր մուրախասլարը սուլ շարթլարընը Օսմ. մուրախասլարընա թէքլիֆ իթմիշլէր տիր։ Բէչիտ բաշա պու չարթլարա վազիֆ օլընճա, պունտարը Պապը Ալինին գարարընա հէվալէ իսէճէկինի պէյան իթմիշ տիր։ Սոնրա իթթիմայա խիթամ վէրիմիշ տիր։ ճումանա էրթէսի կիւնիւ թէքրար իթթիմա ազտը միհթէմէյ տիր։ Պու կիւն ինիգատ իսէճէք մէհլիսը վիւքելա Օսմ. մուրախասլարընա պու պապտէ վէրիլէճէք ճէվապը պիլնասսա միզաքէրէ իսէճէք տիր։ Պաղը սիյասի մէհաֆիլտէ սուլհա տարը մուխթէլիֆ ֆիքրլէր տէբմէյան օլընբյոր, պաղլարը եօյլէ թէլագզը իտիյօրլար քի, սուլհ շարթլարը զայէթ աղըր վէ Օսմ. հիւքիւմէթինէ մուզիրը օլաուղընտան միզաքէրաթ գաթ օլընճագ տրը։ Տիկէրլէրի տէ եօյլէ թէլագզը իտիյօրլար քի, Պալգան վէ Օսմ. մուրախասլարը արաբնտա իթթիլաֆ հասը էթմէք իւզրէ իսթիլաֆընն հալլի իչիւն պէնեէմիլել պիր հաքմ գընֆէրանը օլաճագ տրը։ պունա տարը տէ պէօյիւք տէվլէթլէր գապէնէլէրի արաբնտա թէարիի էֆքէար օլմագտա տրը։ Լաքին Պապը Ալի պու ասն իթթիմալ իւզերինէ հէնուզ տիւշինմէյօր։ Խարիճիյէ նազարը Նորտաունկեան էֆ. Պալգան ահվալինին ալարը մուհիմ վազիէթ հագգընտա Օսմ. սէֆիրլերինտէն բէք մուհիմ թէլեկրաֆլար ալմըշ վէ տիւն կէճէ կէճ վագթա դատար Սատրազամ բաշանրն նէզտինտէ միզաքէրաթը մուհիմմէտ պուլընմըշ վէ սէֆիրլեր իլէ մուխասկերէ իթմիշ տիր։ Հաքէմ գընֆէրանընրն եէրի հէնուզ պէյլի տէյլ իսէ տէ, Լահէյտէ օյմարնա իհթիմալ վերիլյօր։ Միհթէֆիգ տէվլէթլեր զապթը արազի նոգթաի նազարընտան էմմէլերինն նախլ օյմագ իչիւն թայլէլերինի արթրրաճագլարը Լոնտրատան «Իսթիխպարթա պլիտրիկիյօր։ Սրպիսթան 1նճի մուրախասը Մ. Նալագովիչ իթիտալա թարաֆտար օլտուղընտան թիւրքիա իլէ պիր իսթիլաֆ վուգուի հալինտէ անճագ պէօյիւք տէվլէթլէրէն պազրլարընրն միսթէֆիտ օլապիլէճէյինի պէյսէյլէմիշ տիր։ տիկէր թարաֆտան սիյասի մէհաֆիլտէ սէօյլենիյօր քի, Սբը էտուսը Կրէյնին բիյասէթի ալթընտա Լոնտրատա ինիգատ իսէն սէֆիրլեր Արնավուտլրդա տահր Ավթրիանրն իլթիզամ իթտիկի նոգթաի նազարը գապուլ էթմէկլերիյլէ միւշարիլիյիւմ տէվլէթլեր գապինէլերի Պալգան մուհաբէպինէ պիր նիհայէթ վերիլմէսինէ վէ իատէի սուլհ դարար վերմիշլեր տիր։ Պէօյիւք տէվլէթլեր գապինէլերի թարաֆէյինն սերը միթալէպաթտա իֆրաթտան սագընմալարրյա եօնիւմիզտէքի ճումատա երթէսի կիւնիւնէ դատար սուլհ ու միսալէմէթի թագտիր էյլէմէյլերի իչիւն Օսմ. հիւքիւմէթի իլէ Պալգան տէվլէթլերի նէգտինտէ թէչեպիւսաթը լագըմէպ պուլունճագլար տրը։ Աքսի թագտիրտէ իատամէի սուլհ իչիւն պիկիրիլ միւատխէյէ իտէճէքլեր տիր։ Եէնէ սիյասի մէհաֆիլտէ սէօյլենիյօր քի պէօյիւք տէվլէթլեր օրտու վէ տոնանմալարընը սէֆիրպէր հալէ գօյմագա գարար վերմիշլեր տիր։ Մա մաֆիհի իատէի սուլհ իչիւն վագը օյաճագ սիյասի թէչեպիւսաթրն սեմրէչտար օյաճագը գավիէն իւմտա օլընբյոր։

∴ Լոնտրատան դեկտ. 18 թարիխյէ եազըլյօր։ «Օգընան վէսիգալարտան անլայրլտը քի, Թիւրքիա՝ Պուլկարիա. Սրպիա վէ Գարատաղ իլէ մուզաքէրէյէ սէլահյէթլերի օլուպ Եունանիսթանրն իսմի եօգ իտի։ Բէչիտ բաշա Եունանիսթան տախլ օյմագտրզրն մուզաքարտա կիրիչիլէմիյէճէկինէ տահր բէյսին իթիրազնա սէրի չէհրէնին ազըլըզընը կէօսթէրիր աղըր պիր սէտա իլէ տէմիշ տիր քի։ «Եունան հիւքիւմէթի, միհթարէքէի իմկանամզը տրը։ պունանէն ալէհ Պապը Ալի պիլյօր քի, եալընը Պուլկարիա, Սրպիա վէ Գարատաղ՝ միզաքէրէյէ հազըր տրըլար։ Միհթարէքէնամէտ տէնիլյօր քի, միհթարէքէ սուլհ ինիգատը Նոգթաի նազարընտան իֆրա օլընմըզ տրը։ Եունանիսթան իմգալամամզը տրը։ պիզ պիլմէյօր իտիք քի, օ տա հարպա խիթամ վերմէք իսթէյօր։»

Պիր մուրախասա.— Հէր քէս պիլիր քի, Եունանիսթան տա Լոնտրայա սուլհ մուրախասը կէօնտէրմիշ տիր, Պապը Ալի պունը պիլմէյի իտի։

Բէչիտ բաշա.— Պապը Ալի՝ կապէթալարրն եազորզալարընը կէօրէրէք քէնտի մուրախասալարընն սէլահյէթինի գարարլաշըրմագ իտի։ Նիմտի պիլիյորզ քի, Եունան տա միւզաքէրէ իթմէք իսթէյօր, նասը քի քէնտի մուրախասալարընը գաշրմըզտա կէօրիյորզ (խէնտէլեր)։

լուգ տէվրինտէ հէր բօլիթիգա մէսալինտէ բարմաղը վարընը։ Թայլերրանը մէսանա չըգարան տախի պու օլտու։ Լաքին իմբէրաթօրլուգ տէվրինտէ նուֆուզու կիթտիքճէ թէնէզզիլ պուլուպ թարիրաթընա, տօլայտան իմբէրաթօրա իթտյի կիզլի հարֆէնտաղըգլարընտան նայչ պիր գաչ տէֆա ֆրանսատան թարտ օլունտու։ Վէ Պուրպոնլար տէվրինտէ թէէրար ֆրանսայա առխուլ իտիւպ, ճիւմռուր տէվրինտէ բէտերինին չէքտիյի զարարլար իչիւն քէնտիսինտէ իքի միլիոն ֆրանգ զիյան վէրիլտի։ 1817աէ Բարիզտէ վէֆաթ իտիւպ, բէք չօք մէչնուր թէէլիֆլեր վէ քիթապլար պրրագմըշ տրը, քի էնը քիթապէթ ինտինտէ պիրէր պէօյիւք իազինէ ատտ օլունուր։

Բօլիս նէզարէթինէ եէնի պիր նիզամ վէրիպ, ճիւմռուր տէվրինտէն գալմա րուէսայա միւատէլիճէ տավրանմալարընը էմր իտէրէք, պու կիւրուհտան օյուպ նէֆիյէ կէօնտէրիլէն Բիդօրը տախի կէրիյէ չէվրիթտի։ Բէչտախի իլէ խալը վագթտան պէրիէ իւլֆէթ վէ մուարէֆէսի օյան Պէրթօյէ Նամ ալիմին զայէթ միզաղատա պուլունտուղունտան խապէրտար օլտուգտա, ճէպը իմբէրաթորիէն երւզ էլի պէն ֆրանգ աթիյէ վէրիլտի։

Պիրտաէրլերինտէն Նաբօլ գրալը Ժօզէֆէ վէ Ֆիլիմենի գրալը Լուիյէ, իտարէի միւլք հագգընտա էսէրի զայիլ օյմայաճագ Նասիհաթլար վէրիպ, պունլարրն չունա պունա պէչիւտէ մանուսա վէ Նըշան տաղրթմալարընը մէքս էյլէտի։

Իլթէ պու եօրուլմագ ազրը, Լէհիտան գարլարը իչինտէ տախի հասը իթտիյի սէմէրէլէր։ Նաբօլէոն միլք վէ ասքէրի պիր բատտէտ հիւսնիւ իտարէյէ միգթէտիր օլտուգտան մասատա, տէրինն բուհունու տախի ճիւմէյէն գիյատէ ֆէհմ իտիւպ, թէվէճճիհիւ ֆիքր իւ նիյէթինէ պունը տախի իսթիմալ իտէր իտի։

Զ. Նաբօլէոնվիսթուլա նէհրի քէնարընտա խայիմնիչին օլարագ, իլք պահար ֆիւթուհաթընա մունթազրը օլուուղու հալտէ, չարգ թարաֆընտա տախի եինէ քէնտի թէապրրի իլէ զուհուրա կէլէն վուգուաթ, պու սարը ֆէրահֆալտէ քէնտինտէ տէսթիկիր վէ տիլխահրնա մուվաֆրդ օլտու։

Սուլթան Սէլիմին ախլազը համիտէսի, մէտէնիյէթէ օլան մէյլ ու բաղդէթի, ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ տէսխէլերի արաբնտա թէչեվվիւշ վէ թէբէտտիւտտէ գալմասը, վէ նիհայէթ պիթթէմեիզ ֆրանսա բօլիթիզասընա թէվէճճիհ իթմէսի տիկէր ֆասըլտա մուխթասարէն նազու պէյան զըլընմըշ ըտը։

Սուլթանը միւարալէյհ, Բուսխա մէնֆիինէ բուլի թէսլիմյէթ իպրազ իտէն Ուլահ վէ Պուդան վօյվոտալարը Իբսիլանթի վէ Մօրուզի պէյլերի ազլ ու թէզտիլ իթմիշ իսէ տէ, Բուսխա սէֆիրի միւսիւ Իթալինսքի պունլարրն իպդասը հագգընտա գաթը մուամէլէ վէ իլանը հարպէլ Պապը ալիյի թէհտիտ իթմիշ օլտուղունտան, Տէվլէթը ալիյէ տէրքեար օլան խրյանէթ վէ ատէմը սատագաթլէրինտէն Նայի մէնֆուրու օլան օ իքի վօյվոտայա թէքրար մէմլէքէթէն իտարէսինի թէսլիմ իթմէկ մէճբուր օյմուշուտու։ Բուսխա տէվլէթի, Դայնարճա ահանամէսի իլէ մէմլէքէթէն մէսալիհինէ միւտահալէյէ պաղը մէրթէպէկ սէլահյէթ քէսպ իթմիշ օյտուղընտան, իտտասը պաթրլէսինէ պու տէֆա տախի ահանամէյի մէզզուրու պիր վէսիկէ իթթիսալ իթմիշ իտի։ Դայնարճա եախսատ քիչիւք Դայնարճա, Սիլիսթրէ ճիվարընտա պիր գասապա օլուպ, 1774 սէնէսի Սուլթան Ապդիւլ համիտ զիյէթ հագգընտա Օսմ. սէֆիրլերինտէն բէք մուհիմ թէլեկրաֆլար ալմըշ վէ տիւն կէճէ կէճ վագթա դատար Սատրազամ բաշանրն նէզտինտէ միզաքէրաթը մուհիմմէտ պուլընմըշ վէ սէֆիրլեր իլէ մուխասկերէ իթմիշ տիր։ Հաքէմ գընֆէրանընրն եէրի հէնուզ պէյլի տէյլ իսէ տէ, Լահէյտէ օյմարնա իհթիմալ վերիլյօր։ Միհթէֆիգ տէվլէթլեր զապթը արազի նոգթաի նազարընտան էմմէլերինն նախլ օյմագ իչիւն թայլէլերինի արթրրաճագլարը Լոնտրատան «Իսթիխպարթա պլիտրիկիյօր։ Սրպիսթան 1նճի մուրախասը Մ. Նալագովիչ իթիտալա թարաֆտար օլտուղընտան թիւրքիա իլէ պիր իսթիլաֆ վուգուի հալինտէ անճագ պէօյիւք տէվլէթլէրէն պազրլարընրն միսթէֆիտ օլապիլէճէյինի պէյսէյլէմիշ տիր։ տիկէր թարաֆտան սիյասի մէհաֆիլտէ սէօյլենիյօր քի, Սբը էտուսը Կրէյնին բիյասէթի ալթընտա Լոնտրատա ինիգատ իսէն սէֆիրլեր Արնավուտլրդա տահր Ավթրիանրն իլթիզամ իթտիկի նոգթաի նազարը գապուլ էթմէկլերիյլէ միւշարիլիյիւմ տէվլէթլեր գապինէլերի Պալգան մուհաբէպինէ պիր նիհայէթ վերիլմէսինէ վէ իատէի սուլհ դարար վերմիշլեր տիր։ Պէօյիւք տէվլէթլեր գապինէլերի թարաֆէյինն սերը միթալէպաթտա իֆրաթտան սագընմալարրյա եօնիւմիզտէքի ճումատա երթէսի կիւնիւնէ դատար սուլհ ու միսալէմէթի թագտիր էյլէմէյլերի իչիւն Օսմ. հիւքիւմէթի իլէ Պալգան տէվլէթլերի նէգտինտէ թէչեպիւսաթը լագըմէպ պուլունճագլար տրը։ Աքսի թագտիրտէ իատամէի սուլհ իչիւն պիկիրիլ միւատխէյէ իտէճէքլեր տիր։ Եէնէ սիյասի մէհաֆիլտէ սէօյլենիյօր քի պէօյիւք տէվլէթլեր օրտու վէ տոնանմալարընը սէֆիրպէր հալէ գօյմագա գարար վերմիշլեր տիր։ Մա մաֆիհի իատէի սուլհ իչիւն վագը օյաճագ սիյասի թէչեպիւսաթրն սեմրէչտար օյաճագը գավիէն իւմտա օլընբյոր։

∴ Լոնտրատան դեկտ. 18 թարիխյէ եազըլյօր։ «Օգընան վէսիգալարտան անլայրլտը քի, Թիւրքիա՝ Պուլկարիա. Սրպիա վէ Գարատաղ իլէ մուզաքէրէյէ սէլահյէթլերի օլուպ Եունանիսթանրն իսմի եօգ իտի։ Բէչիտ բաշա Եունանիսթան տախլ օյմագտրզրն մուզաքարտա կիրիչիլէմիյէճէկինէ տահր բէյսին իթիրազնա սէրի չէհրէնին ազըլըզընը կէօսթէրիր աղըր պիր սէտա իլէ տէմիշ տիր քի։ «Եունան հիւքիւմէթի, միհթարէքէի իմկանամզը տրը։ պունանէն ալէհ Պապը Ալի պիլյօր քի, եալընը Պուլկարիա, Սրպիա վէ Գարատաղ՝ միզաքէրէյէ հազըր տրըլար։ Միհթարէքէնամէտ տէնիլյօր քի, միհթարէքէ սուլհ ինիգատը Նոգթաի նազարընտան իֆրա օլընմըզ տրը։ Եունանիսթան իմգալամամզը տրը։ պիզ պիլմէյօր իտիք քի, օ տա հարպա խիթամ վերմէք իսթէյօր։»

Պիր մուրախասա.— Հէր քէս պիլիր քի, Եունանիսթան տա Լոնտրայա սուլհ մուրախասը կէօնտէրմիշ տիր, Պապը Ալի պունը պիլմէյի իտի։

Բէչիտ բաշա.— Պապը Ալի՝ կապէթալարրն եազորզալարընը կէօրէրէք քէնտի մուրախասալարընն սէլահյէթինի գարարլաշըրմագ իտի։ Նիմտի պիլիյորզ քի, Եունան տա միւզաքէրէ իթմէք իսթէյօր, նասը քի քէնտի մուրախասալարընը գաշրմըզտա կէօրիյորզ (խէնտէլեր)։

Մ. Տանէֆ.— Հէր հալտէ, մատէմ քի Թիւրքիա բէթիգլերիմիզ Եունան մուրախասալարրյա տա միզաքէրէ իչիւն Պապը Ակիտէն սէլահյէթ ալմամըշլար, միզաքէրէյէն պահս իթմէք ֆահտէսիզ տիր։

Բէչիտ բաշա.— Պու եէնի ահվալի հիւքիւմէթիմիզէ պիլտիրիրզ վէ եէնի թալիմաթ իսթէրզ, պիզի վագթ գազանմագ իսթէյօրզը տէյու իթհամ իտիյօրլար, միզաքէրաթա չիմտիտէն պայլամամըզը Պուլկարիա, Գարատաղ վէ Սըրպ մուրախասալարրնա թէքլիֆ ինտէրիմ։ Վագթ գայ իթմէյէլիմ։

Մ. Նալագովիչ.— Մատամ քի պէօյիւք օրտուլար գարշը պէ գարշը սաֆֆ թէշքիլ իթմիշլէր, ֆիլ հագիգա տա վագթ դայպ իթմէմէլի, լաքին պու թէէսիսլերին մէսուլիյէթի միսթէթֆիդլերէ պատ տէյիլ տիր։

Պիր Եունան մուրախասը.—Եունանիսթանրն պու հարաքէթինի թէպրիյէ իտէճէք միսալլար վար տրը։ Պապը Ալի վէ Իթալիա մուրախասալարը՝ մուխասէմաթա տէվամ իտիլտիկի հալտէ Ուչիտէ միզաքէրէ իթմէկտիր մի՞։

Բէչիտ բաշա.— Սուլհ միզաքէրաթը բէմմի տէյիլ իտի։

Պիր Գարատաղ մուրախասը.— Մուխասէմաթա էլան տա չու սրրատա Շգօտրատա տէվամ իտիյօր։

Բէչիտ բաշա.— Պիզ Պուլկարիա, Գարատաղ վէ Սըրպ բէթիգլերիմիզի տէյլ եալընը վագթ գազանմագ իչիւն, իլլա չու միւլահազա իլէ տէ միզաքէրէյէ տավէթ իտէրզ, օլապիր քի, միհթէֆիգլերին սուլհ չէրահթինտէ էօյլէ մատատ՝ էր պուլընսը քի, ալտրզմը թալիմաթ պունը գապուլէ պիպի մէն իթսին, օ վագթ եէնի թալիմաթ ալմագ լազըմ կէլիր վէ պու տա վագթ զայընա սէպէպ օլուր։

Բէչիտ բաշանրն զայրէթլերի պօչա կէթտի, միւշարիյէ եէնի թալիմաթ իսթէյէճէկինի վէ պէյքի եաբընա գատար ալապիլիր օլտուղընը պէյան իթմիշ վէ պինանէն ալէյհ իհթիմա բէնչչենպիհ թէէսիր օլընմըշ տրը։ ասնրա Բէչիտ բաշա բէթիգլերիյլէ պէրապէր Սէնթ Ճէյմս սերայընտան հարաքէթլէ միւթթէֆիգլերի սալոնտա եալընը պրագտր։

∴ Մ. Կէօֆթան պէյանաթը.— Սօպրանիյէ մէճլիսինտէ պայ վէքիլ վէ խարճիյէ նազրը Մ. Կէյօֆ իյրատ իթտիկ պիր նութգտա եէնի Պուլկարիա թարաֆկիրլերինէ պէյանը թէչեքքիր վէ մէյտանը հարպտա տիւշենլերին ֆամիլիալարընա պէպանը թագտէթ իթտիքտէն ասնրա տէմիշ տիր քի «Մաէթթէսիբի սուլհ միզաքէրաթընտաքի մուրախասալար հէնուզ սըլ մատատէյէ կիրիչէմմիշլեր տիր։ մուհասերէտ պուլունան եերլերէ էրզագ կէօնտէրմէք կիպի պիր թէքլիֆ ղայրը գապիը գապուլ տրը։ պէօյիւք տէվլէթլերին սուլրը խալիանէ արդու իթտիքլերինի զանն իթմէյէ սէպէպլերիմիզ վար տրը։ էկէր տիւշման թարաֆընտան սուլհ թէչիքէյէ տիւշիրիլէճէք օլըր իսէ, օ վագթ պիզ թազէ գուվվէթլերիմիզէ պէրապէր տէօվլէթլերին հիւսնի թէվէճճիհինէ տախի կիվէնէպիլիրիզ։ Պալգան իթթիհատընը խալէյէ օղրատըզընա տօղրը զայրատրզընը գաշրմըզտա ալընմասը ինանամազ գիյրինիյօր։ Բէչիտ բաշա ասնրա գարարլաշարագլարա մուատիլ պիր սուլհ ազա իտէճէկինէ էմին օլապիլիրսինիզ»։

Մ. Կէյօֆտան սօնրա պիւթիւն ֆըրգա բէիսլերի սէօզ ալարագ Պուլկար հիւքիւմէթինն թաագիպ իթտիկի սիասէթի հէր վէճճէյէ թագտիր իթտիքլերինի վէ Լօնտրատաքի միզաքէրաթընն իսթիյար իտիլէն ֆէտաքարլըզարա մուատիլ պիր սուլհ սէտ իս

նավուտլրգ մաքիթարիյէթինէ մուխալէ-ֆէթ իթմէքտէ իմիշ. Արնավուտլար՝ թանզիմ իթտիքլէրի պէյաննամէնին պիր նասսխէսինի Արնավուտլրգ նամզէյտ-էրինին էլէգվմ Բօմատա պուլլանն Մը-սբրլը բրէնս Ֆուատ բաշայա վէրէրէք միւթէֆիգ տէօվլէթլէրին արազի թա-լէպլէրինէ գարշը գանլարընը ազօքմէյէ հաղը պուլունտրգլարընը պէյան իթմիշ-լէր տիր.

— Ավթրիա-Մաճարիսթանըն Լօնտրա սէֆիրի թարաֆընտան Պուլկարիթան 1ինճի մուրախխասը Մ. Տանէֆին չէրէֆինէ վէրիլէն զիֆէթ պուրա մէ-հաֆիլինտէ ֆէվգէլատէ ճալիսի տրգգաթ օլմըշ տը. պու զիֆէթ Պուլկարիսթա-նըն Արնավուտլրգ մէսէլէսինտէ Ավս-թրիա բոյիթիգասընա միւսայիտ պիր վազիյէթ կէօսթէրմէքտէ օլտուզընա պիր տէլիլ ատտ օլունմագտա տը.

«Իգամ»ատա.— Վիէննա, 24 դեկ-տեմբեր.— Դաթարօտտան ալընան մա-լիւմաթա նազարէն Շգօտրատա պուլը-նան գուվվայը Օսմանլիյէ Դարատաղլար-ընը թանը իշղալինտէ պուլունան պազը արազիյի թէքբար իսթիրտատա մուվա-ֆագ օլմուշ տը. ատաքիրը Օսմանլիյէ Դօղլը թէբէյէ գատար օլան մէվգընը եէնիրէն զապթ էյլէմիշլէր տիր. Շգօտ-րա էկօլի տէ պու սայէտէ գուվվայը Օս-մանլիյէրին եէսը հիւքմինտէ պուլունը-յօր. Դարատաղ ասաքիրի արասը տա նիգամ վէ իթաաթ քիւլլէյէն մուխթէլ օլմուշ տը. պինտէն ֆազլա Դարատաղ ասաքիրի մէմլէքէթլէրինէ ալատէթ էյլէ-մրշէր տիր. Դարատաղտա իսէ պէօյիւք պիր սէֆալէթ հիւքմֆէրմա օլմագտա տը. Շգօտրա գալէսի գօմանտանը մա-յէթինտէքի հիւճում գօլը իլէ մուհա-սէրլէրին իւզէրինէ եիւրիւմիշ, մէվգընը մուհիմմէյի իշղալ էյլէմէքտէ պուլունան Դարատաղ թօսճըլարը պու միւսթահ-քէմ նօգթալարը ասաքիրի Օսմանլիյէ թէրք իսէրէք բիւճաթ էյլէմիշլէր տիր.

— Արնավուտլրգըն պազը հէվալի-նինտէ ալնիրէն վուգուա կէլէն միւսա-տէմաթտա Սըրպ ասաքիրը պօզկունը-լըգլարա օղրամըշ տը. Շգօտրա մուհա-սէրէսինէ իշթիրաք էյլէմիշ վէ պազը հիւճումլարտա պուլունմըշ օլան Սըրպ գուվվէթլէրի տէ մուհիմ զայիթա տիւ-շար օլմուշ տը. Պու հիւճումլէր էնտա-սընտա մէճրուհ տիւշէն 350 գատար Սըրպ ասքերի Շէնքինէ կէօթիրիլմիշ տիր. Սըրպլարը էնսայը ֆիրարլէրինտէ Օսմանլըլարա 30) գատար էսիր վէրմիշ-լէր տիր. պունտան մատտա ասաքիրի Օսմանլիյէ Սըրպլարը էրզագ գաֆիլէլէ-րինի զապթ վէ իզթինամ էյլէմշլէր տիր. Շգօտրա պօզկունլըզընտան սօնրա զայրը մուսնթազատ պիր սուրէթտէ բիւ-ճաթ իթմէքտէ օլան Սըրպ ասաքիրը էնսայը բիւճաթլարընտա, Արնավուտ միւքիրէզէլէրին հիւճումինէ օղրամը, պիր գըսմը թէլէֆ օլմուշ վէ միւթէպ-գիսի ֆիրար էյլէմիշ տիր. պու էնտատէ Սըրպլարը վէսայիթը նազիկէլէրի տէ Արնավուտլարը էլինէ տիւշմիշ տիր. Ֆիրարի Սըրպ ասքերի Էէշ ճիվարընտա թէհտիւտ իթմէկէ չալըշըյօր. Սըրպ օրտուսընը Ատրիաթիգ սահիլինտէ պու-լունան գօլը իլէ իրթիպաթը միւնգաթի օլմուշ տը.

— Էլպասանտա Արնավուտլրգ պան-տէրասը քէչիտէ իտիմիշ վէ շէհրը մեգ-քիւրտէ պուլունան Սըրպ ասքերի բիւ-ճաթ էյլէմշ տիր.

— «Տէյլի Նիուզ» կազէթասը, է-տիրնէյէն թէրք վէ իլնազ մէսէլէի մուսթէֆէլիֆուն ֆիհասընը պիր նէթիճէյէ իգթիրան իթտիրմէք իւզրէ Լօնտրատա Թարաֆէյն մուրախխասլարընտան մի-ւրէքքէպէն իթթիմա իթմիշ օլան սուլ-գօնֆէրանսընը, եա Ինկիլթէրրա Խա-րիճէյէ նազընը Սըր Էտուար Կրէյ, եա-խատ Ինկիլթէրրանըն սապգ Մըսըր գօմիսէրի Լօրտ Գրօմէր բիյասէթէյէ իճ-բասը մուզաքերաթ էյլէմէսինի թէքլիֆ իթտիրէ կէպ, տուվէյլը մուազամա սէ-ֆայինի հարպկյէսի թարաֆընտան ըՍ-թանպօլ էօնինտէ մուէսսէր պիր նիւ-մայիշ իճրա իտիլմէսինի թալէպ իտիյօր.

— «Տէյլի Քրօնիքլ» կազէթասը Թիւրքիանըն հարպա տէվամ էյլէմէսի քէնտիսի իչիւն նէթայիճը վախիսվ թէվ-լիտ իտէճէկինի սէօյլէյօր.

— Ինկիլիզ մաթպուաթը Մ. Բու-անդարէնին ախիրէն Մէճլիսի Մէպուսան վէ Այանտա իրատ էյլէտիյի նուրթզին եվսաֆը հագզընտա թանկիլաթտա պու-լունըգլարը սըրատա պունտա պիր մանաթ թէվպիկիս մինտէրեմ օլտուզընը պէյան իտիյօրլար.

*** Սէլանիկտէն «Թայմզ»ա պիտի-րիլիրկինէ կէօրէ, Մակեդոնիա Պուլ-կարլարը արասընտա մէվքիւր մէվզրընն մըսսաֆապէլինէ տայիր չիտտէթլի իս-թիրիֆար եիւզ կէօսթէրմիշ տիր. Մա-կեդոնիա Պուլկարլարընտան պէօյիւք զրամը, պայարընտա բէիս Սանտանսքի պուլունտրընը հալտէ «Մակեդոնիա Մա-կեդոնեալրլարա» բրէնսիբինի մուհաֆա-զա իթմէքտէ օլրպ, տիկէր գրամը իսէ Մակեդոնիանըն Պուլկարիայա իլհագընը իլթիզամ իթմէքտէ տիր. Մէնիրքտէ պու ի՛քի ֆըրզայար պէյնինտէ միւնազատ զուհուր իթմիշ վէ Պուլկար ասքէրլէրի թարաֆընտան բէք կիւճիլիէ էօնի ալընապիլմիշ տիր. պու իսթիլիֆքըն ադոր սուլհտան սօնրա պէօյիւք միւշքիլաթ թէվլիտ իտէճէկի սէօյլէնմէքտէ տիր.

*** Բօսկօրիցատան կէլէն պիր թէլէ-գրաֆնամէտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, Դարատաղլար թարաֆընտան Շգօտրա Օսմ. գօմանտանընըն միւթարէքէյի պա-պու իտէրէք, մուխասէմաթա նիհայէթ վէրմէսի իչիւն իճրա իտիլէն թէշէպպիւս քէտմիլէն ադիմ գալմըշ տը. Օսմ. ասա-քէրլէրի քէմալը մուվաֆֆագիյէթլէ Դա-րատաղլար իլէ մուհարէպէյէ տէվամ իթմէքտէ օլրպ, Դարատաղլար Օսմ. թօսճըլարընը աթէյլինէ գարշը մուգա-պէլէտէ պուլունամամագտա տը.

*** Սօֆիատան պիտիրիլտիկինէ կէօ-րէ, գրալ Ֆէրտինանտ օրտույա կէօն-տէրտիկի պիր պէյաննամէտէ մուհար-էքքէնին Թիւրքիայա գարշը օլան մու-հարէպէնին իլգ տէվրինտէն պազգա պիր չէյ օլմասընընը պիտիրմիշ տիր. գրալը միւշարիլէյէ օրտուէնին թէքբար հարպա հազը պուլունմալարընը իսթար իթ-միշ տիր. անը զէմանտա Պէլկրատատան կէլէն պիր մալիւմաթա կէօրէ այրն 30 սինտէ գրալ Բիւր հարպկյէ նազընընը գապուլ իտէրէք ուզուն պիր միւա-զաթտա պուլունմըշ օլրպ սիասի մէհա-ֆիլտէ պու միւլազաթընն մուխասէմաթա թէքբար պաչայանաղընա պիր տէլիլ օլ-տուղը սէօյլէնմէքտէ տիր.

ՏԻՒՆ ԿԷՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

Պէրլին 22 դեկտ.—Բարիզատէն «Լո-գալ Անձայկըր» կազէթասընա պէրվէճէնը ամի իշար իտիլյօր. «Մ. Բուանզարէ-նին նութզը ախիրյլէ պունտան եվվէլ մէճլիսի մէպուսան խարիճյէ էնհիմէ-նինտէ իճրա իթտիկի պէյանաթը արա-սընտա էսայը վէ մուհիմմ պիր ֆարգ մէվճուտ պուլունտրընը պուրատա ուր-մէն նազարը տիգգաթը ճէլպ իտիյօր. Միւշարիլէյէ էնճիմէն հուզուրընտաքի պէյանաթընտա պիր տօսթ օլարագ թէվ-սիմ իթտիկի հիւքմէթը Օսմանին ֆէ-լաքէթ անընտա թէրքի ճալիզ օլմասը-ղընը սէօյլէտիքէն սօնրա, Պալան հիւ-քիմմաթը խրիսթիանիյէսինէ իպրազ ի-տիլէն միվէտտէթին Օսմ. մէնաֆիի հայաթիյէսի հագզընտա բէրվէրտ օլը-նան հրսի հիրմէթլէ թէմամէն զապիլի թէլէֆ պուլունտրընը տէրմիյան էյլէ-յօրը. Մ. Բուանզարէ պունա մուգա-պիլ նութզը ախիրընտէ թաթիպգի իս-լահաթը թէէխիրէ օղրաթարագ մուհա-րէպէյէ պատի օլտրընընան տօլայը հիւ-քիմէթը Օսմանլիյի մուախէզէ իթմէք-տէ վէ Պալգան գօնֆէտէրասիօնը հագ-զընտա քէմալը հարբէթ վէ սամիմի-յէթլէ սրթայիչնան օլմագտա տը.

Պէլկրատ 23 դեկտ.— Դեկտեմբեր-ին 3)ընտա խիթամա էրէճէք օլան մարաթօրիօսին 1913 մարտը զայէսինէ գատար թէմտիրտինի մութէզամմին պիր իրատէի գրալի պու կիւն նէյր իտիլմիշ տիր.

Տէլէի 23 դեկտ.—Հինտիսթան վալիի ումումիսի Լօրտ Հարթվիկ զէվճէսիյէ պիրլիքտէ արասպայա բաքիպէն պիր թէ-նէզզիւհտէն ավատէ իթտիկի սրբատա իւզէրինէ աթբան պիր պօմպա իչիթալ իթմիշ վէ մուշարիլէյէ օմուզընտան եա-բալանմըշ տը. Էէյտի Հարթվիկ թէէլի-քէտէն մատուն զալմըշ տը. Լօրտ Հարթ-վիկ խասթահանէյէ նազ իտիլմիշ տիր.

—Վալիի ումումի ալէյհինէ իյգա ի-տիլէն սուի գատ պէօյիւք պիր նէֆ-րէթ վէ ինֆիալը մուճիպ օլմուշ տը. Սուի գատ վալինին պիր ֆիլ սրբթընտա Տուրպար մէճլիսինէ կէթթիկի էսնատէ վուգու պուլմըշ տը. իչթիալ ֆէվգէլատէ չիտատէթլի օլմուշ տը. Վա-լինին արգասընտաքի խատէմատէն պիրի թէլէֆ, իւչ քիչի տէ մէճրուհ օլմուշլար տը. վալինին բաքիպ օլտրը ֆիլ զա-բարատան մասուն գալմըշ տը. Պօմպա-նըն էնտախթ իտիլտիկի խանէ զապրթա թարաֆընտան թահթը մուհասէրէյէ ա-լընմըշ տը. պիր չօգ քիսմէ թէվզրֆ ի-տիլմիշ տիր. սուի գատ ֆաթիի հէնուզ տէրտէսթ օլընամըշ տը. գատիտէնին թէվզրֆը իչիւն օն պին բուբի բատտէ-սինէ մի՛ք՛ահաֆը նագտիյէ թախսիս օլընանագ տը.

Բարիզ 23 դեկտ.—Ֆրանսըզ մէճլիսի մէպուսանը թաթիլի իմթիտա իթմիշ տիր.

Վիէննա 23 դեկտ.—Սըրպիսթանըն Վիէննա սէֆիրի ճէտիտի Եուվանովիչ պու կիւն հուզուրը իմբէրաթորիյէ գա-պուլ իտիլէրէք իթթիհատնամէսինի թագ-տիմ էյլէմիշ տիր.

Գահիրէ 23 դեկտ.—Խտիվի Մըսըր Ասուանատա թէվսիէն ինչա իտիլէն սու խաղինէլէրինին բէսմը քիչատընը իճրա էյլէմիշ տիր.

ԵԱՆԿԸՆԼԱՐ.— Տիւն ալաֆր. սա-աթ 2պուչուգատա Տավուտ բաշատա Եէնի Մահալլէտէ Եալը ասգաղընտա Սըմսար Արթիրնին խանէսինտէն եանկըն չըգա-րագ բրլզկեարընն չիտտէթինտէն Նայի 8 խանէ եանտընը հալտէ պասարրլրմըշ տը. եանան խանէլէր Էրմէնիլէրէ այիտ օլրպ 3-5 կիւնլիք պիր լօհուսա գատրն չօճուղլյա պէրապէր վէ պիր տէ քէօ-թրլրմ պիր իսթիյար գասրն գուրթար-րըլմըշ տը. եանկըն չըգան էվ սիվուր-թասրզօլուուղընտան՝ եանկընին զուհուրը պիր գազայա համ օլընըյօր: Թէպա տիւն կէճէ պիրի՝ Ասմա ալթընտա Օսման պէյ-լին պագդալիյէ մաղազասընտա վէ տիկէ-րի Գանթարճրլարտա պիր ֆրունընն պա-ճասընտաքի դուրումլարտան աթէյ չըգ-մըշ իսէտ տէրհալ պասարրլրմըշ տը.

ԳՕՂԷՐԱ.— Մոն 24 սաաթ գարֆ-ընտա չէհրիմիզատ 20 միւսապ վէ 17 վէֆիյաթ վուգու պուլմըշ տը.

ՍԱՐԱՅԻՆ

Պու կիւն Ֆրէնկլէրէ Ծնունդ եօր-թուսը օտուղընտան Կալաթա Պօրսասը գաբալը տը.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԻՍԼԱՀԱԹԸ

—ooooo—

ՊԱՊԸ ԱԼԻՏԵ ՄԻԱՁԱՓԸԱԹ

Տիւն էօյլէսէն սօնրա սաաթ 2ում Օրմանեան Ս. իլէ Պաարիկ Կիւլպէնկէ-եան, Բէլէկեան վէ Տաղաւարեան էֆէնտիլէր Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Սատրազամ բա-շանընն թահթը բիյասէթինտէ իճբիմա իտէն խարիճյէ, Տախիլյէ վէ Մէաբիֆ նազընընը իլէ Ամատօլու իսլահաթը լա-յիհասը հագզընտա միւզաքերաթա պու-լունմըշլար տը.

Տախիլյէ նազընը Բէյհա պէյ լայի-հաղը ամբարար օգուռզատան սօնրա, էվ-վէլա Տօքթ. Տաղաւարեան էֆ. լայիհա հագզընտաքի ֆիքրլինի պէյանէ պաշա-մըշ տը. Տավէթ օլընան տէօրթ զաթ պու հաֆթա իքի տէֆա իճթիմա իտէ-րէք, վուգու պուլաճագ թէքլիֆթը քէնտի պէյնէրինտէ դարարլաշարըմըշլար իտի.

Տօքթ. Տաղաւարեան էֆ. ժանտար-մա վէ բօլիս գօմանտանլարընն վէ ճէֆ-էլերինին էօնէպի միւթէխասսիսէր օլմա-սընա արզու պէյան իթմիշ վէ Ամատօ-լուտա էրմէնիլերին Թիւրքճէյէ աշնա օլմատրզընտան տօլայը մահքէմէլէրտէ թիւրքճէյէն մատտա քիւրտճէ վէ էր-մէնիճէյնին տէ լիսանը մահալլի օլարագ դապուլ իտիլմէսինի վէ էճէնէպի ատլիյէ մուքիթթիյէրինին տէ գապուլինի թէք-լիֆ էյլէմիշ տիր։ Բէյհա պէյ մահքէմէլէրտէ թիւրքճէ լիսանընընն թէպտիլի միւմքին օլմասընընը պէյան իտէրէք, անճագ թիւրքճէ պիլմէյէն էրմէնիլերին էրմէ-նիճէ վէ Ֆիւրսլերին քիւրտճէ սէօյլէմէ-սի իլէ տայիմի թէրճիմանլար վասըթա-սընյա պունլարընն անկաղլմասը գարար-լաշարընընանալիճէյինի պէյան իթմիշ տիր։

Բէյհա էֆ. էճէնէպի մուռալիմ վէ միւքիթթիյէրին Ամատօլու իսլահաթընտա իսթիխատամընա լիւզում կէօսթէրէ-էք, ասրլարտան պէրու վէ թա գատի-մէտէն մէմլէքէթիմիզին էճնէպիլէրտէն իսթիքատ իթմիյի վէ հաթթա պու կիւն ծնլարտան խրտմէթը տէվլէթտէ պուլունանլար օլարը վէ ճիհէթը միւ-քիյէ վէ ասքէրիյէտ օնլարընն դայրէ-թինտէն բէք չօգ մուհասէնաթ իլէրի կէտիրմէն էյլէտիյի իչիւն իտէրէք, մէմլէքէթին իտարէ զրամարընտա տախի էճնէպիլէր պուլունմասընն հիչ պիր մահզուրը օլ-մատրզընը սէօյլէմիշ վէ էսասէն օնլա-ընն իչթիրաքընը գապուլէն սօնրա ա-տէտլերինին ազ վէ եա չօգ օլմասընն հիչ պիր էհէմմիյէթի օլմատրզընը իլգան էյլէմիշ տիր։ Սատրազամ բաշա իլէ հա-զընը պուլունան նազընընար տախի էճնէպի միւթէխասսիսլէրէն պահա իթտիքէն սօնրա, Բէյհա էֆ. Վան, Տիյարպէ-քիր, Պիթլիզ, Խարբուրդ իլէ կէրապէր Երզրում վէ Սիվազին տա իսլահաթսան իսթիքատ իթմէսի լիւզումընը իլգան էյլէմիշ վէ Տախիլյէ նազընը պէյ, գա-թէն Էրզրումը տախիլ էյլէտիկինէն Սըվազը տա իլավէ իթմիշ տիր վէ պէօյ-լէճէ տէօրթ վիլայէթ ալթրյա իպլաղ օլընընը, իւչէր վիլայէթ օլարագ թագ-սիմ օլընմըշ տը։ Բէյհա էֆ. քէնտի միւզաքերէյէրինին խուսուսի սուրէթտէ վուգու պուլտուղընտան պահա իտէրէք մէմլէքէթին բէսմի վէրիլի օլան Բաթրի-խանէյին միւթալիսը սարրլմասընա գիրա մէմլէքէթին բէսմէն վէքիլի մէճլիսը միւխթէլիֆ սրբրզընը տէրմէյան իտէ-րէք, ինա տա միւռաճաաթ խիլմէյէ լիւզում կէսսթէրմիշ վէ պէյան օլանան ֆիքրլէրէտէն պիրիսթիֆատ իչպու լա-յիհայը թէրթիպ էյլէմսինէ գարար վէ-րիլմիշ տիր վէ այնը վագթտա կէրէք Ռումէլի վէ կէրէք Անատօլու հագզընտա միւխթէլիֆ զէմանլարտա թէրթիպ օլը-նան լայիհալարը կէօզ էօնիւնտէ պու-լունարմադա լիւզում կէսսթէրմիշ վէ պունտան պաշգա Բաթրիդխանէյին իս-լահաթ մէսէլէսի հագզընտա միւխթէլիֆ թարիիլէրտէ թագտիմ իթտիյի իսլահաթ թագրիրլէրինին թէտգիգինի թէքլիֆ էյ-լէմիշ տիր։

Տախիլյէ նազընը Բէյհա պէյ, եէ-տինտէ պուլունան 6ouռեի կէօսթէրէրէք, միւխթէլիֆ զէմանլարտա Բաթրիդխա-նէյին պու մէսէլէյէ սահիր թագտիմ էյլէմիյի թայրիրլէրին թէտգիգ իտիլմիյի վէ պունտան պիր գաչ կիւն էվվէլ զա-թէն իքի զաթլարին տավէթ օլընընը-ղը հալպուքի ծնլար մէճլիսին բէյնինի անլամագ իչիւն զիյարէթլէրինի եարընա թէէխիր էյլէտիքլէրինի պէօյլէմիշ վէ եարին թէքբար կէլիպ իչնա իչն իզ-գանաթ ալընտրգտան սօնրա, լայիհայը պիլիքամլ մէճլիսը խասսա թագտիմ ի-տէճէյինի պէյան իթմիշ տիր։

Պաարիկ էֆ. Կիւլպէնկեան, զիքր օլընան վիլայէթլէրին թիճարէթ վէ իգ-թիսատ նօգթաֆ նազարէյա բէք զի-յատ միւհիմ իսլահ օլարընը պիլիպ-յան, ս նօգթանրն իքամի էհալինին ռի-ֆահ վէ սասատէթինի թէէմին իտուլ, պարուրէթին էճնիլին ալը, հիճրէթլէր էքսիլիր վէ էհալի բահաթ կէէյնիր, պունըն իչիւն քէնտի մուսիպ թէքլի-ֆաթընը տէրմէյան իտէրէք, հիւքմէթ-թին պունլարը նազարը տիգգաթա ալ-մասը լիւզումընը կէսսթէրմիշ տիր։

Օրմանեան Ս. սան սէօզ ալան օ-լուպ, էվվէլա լայիհանընն պազը նօգանա ճիհէթլէրինի կէսսթէրմիշ վէ պու լայի-հա էսասէն պունտան ադտէմ թանզիմ օլընանլարա մուռթապզ օլուպ, թաթ-պիգաթընտա միւշքիլաթաթէ սահիֆ օ-լընընլաճաղը, մէսէլա պիր միւֆֆէթթիր բէյղամպէր տէ օլսա, պէօյլէ պէօյիւք պիր իհթիյաճա քիֆայէթ իտէմէյէճէյինի իսլամ էյլէմիշ տիր։ Հիւքմէթ 15) վատ իտէճէք եերտէ 50 վատ իտուպ, վաբընն իճրասընը թէէմին իթմէսինէ լիւզում կէսսթէրմիշ վէ պունըն իչիւն միւթասատիտ էճնէպի միւշավիրլէրէ լիւ-զում օլտրզընը սէօյլէմիշ վէ հէր հալտէ վարիտաթը տէվլէթին արթըրըլմասը լիւզումընը տա տէրմէյան իթմիշ, գիրա մէմլէքէթին տախիլի վարիտաթը իսլա-հաթը մահալլիյէ իչիւն քէտֆի օլամագ. պունըն իչիւն վարիտաթընն արթըրըլմա-սը էլզամ օլտրզընը կէսսթէրմիշ տիր։

Լայիհանընն թէքֆէրրուսաթընա կէլինճէ Օրմանեան Ս. 1895 թարիխինտէ Սթամ-պօլտա պուլունան 6 սէֆիրլէր թարա-ֆընտան գալէմէ ալընան լայիհանընն միւ-քէմմէլ պիր չէյ օլտրզընը պէյան վէ քէզա Հիւսէյնին Հիլմի բաշանընն Ռումէ-լի հագզընտա գալէմէ ալտրզը լայիհանընն տա նազարը տիգգաթա ալընրպ պաղը մատատլէրընտէն իսթիֆատ իտիլմէսինի թէքլիֆ էյլէմիշ տիր։ Օրմանեան Ս. իս-լահաթընն էրզրում վէ Սիվաս թաթպիգի լիւզումընը պիր քէրրէ տահա թէքբար իթմիշ տիր։

Օրմանեան Ս. Անատօլու վիլայէ-թինտէ ահվալին էսկի հալտէ գալմասը-նա սէպէպ, տիւն տաղա չըգան էշգը-յանընն եարընա աշաղը էնսիյինտէ Համի-տիյէ ալայարընա եիւզպաշը վէ եա պէն պաշը օլմասը տըր տէմիշ վէ Տախիլյէ նազընը պէյ, Համիտիյէ ալայարը կիպի Ռուսիատա գազազլար օլտրզընը սէօյլէ-տիքտէ, Օրմանեան Ս. Գազազլարընն նէֆսը Տօն էյալէթի էհալիսի օլտրզը հալպուքի Քիւրտ աշիրէթ ալայարը հէր եէրտէ օլտրզընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Հազըրունտան պիրի իսլահաթ հէյ-եէթի իչինտէ պիր Քիլտանի ադա պու-լունմասընա տա լիւզում օլմատրզընը սէօյլէմիշ, զիրա օ թարաֆլարտա հիչ պիր ֆէրֆիտանի մէվճուտ տէյիլ՝ թիր։

Տիւնքի թէքլիֆաթ վէ միւզաքերաթ իւզէրինէ, լայիհատա աթիճէքի թաա-տիլաթ իսխալ օլընանագլար տը։

Իսլահաթ իճրա օլընանագ վիլայէթ-լէր 4 եէրինէ 6 օլանագ վէ Վան, Պիթ-լիզ, Խարբուրդ, Տիյարպէքիր, Երզրում վէ Սիվաստան իսպարէթ օլանագ տը։

Իսլահաթ գօմիսիօնը պիր եէրինէ ի-քի օլանագ վէ 2 էճնէպի միւշավիր պուլունըպ սէյեար օլանագ տը։

Զիքր օլընան 6 վիլայէթ իքի ման-թրպայա թագսիմ օլընրպ, հէր 3 վիլա-յէթէ պիր վալի թային օլընանագ վէ վալիլերէն պիրի Խարբուրդ թիկէրի էրզրումտա օթրընանագ տը։

Միւթէսարրրֆ, զայմագամ վէ միւ-տիրլերին ատէտի արթըրլանագ։

Երմէնի քէօյլիլեր մահքէմէլերէ էր-մէնրճէ խթիտա վէրէպիլճէճլեր վէ էրմէնրճէ չէհատէթ իտէճէքլեր տիր։

Ժանտարմա, զապթա վէ ատլիյէ հէյեէթլերինատ էճնէպի միւթէխասսիս վէ միւֆէթթիշլեր զապուլ օլընանագ տը։

Արազի մէսէլէսինին հալլի իչին 200 պին լիրա թախսիս օլընանագ տը։

Պու էսասլար լայիհտայա իտիսալ օլընարգ տան սօնրա մէճլիսը խասսը վիլայա արզ օլընըպ, օրտանա թէտքիգ իտիլճէճ վէ գապուլ իտիլտիյի թագտիրտէ թաս-տիգ օլընանագ տը, պինտէն ալէյհ լայ-ինա հէնուզ դաթիյէթ քէսպ իթմիշ ատտ օլընանագ։ Անանագ տավէթ օլընան պու 4 զաթըն վազիֆէսի իքամ օլընմըշ ատտ օլընապիլիր։

Օրմանեան Ս. էն սօնրա քէնտիլէրի էրմէնի միլլէթին պիր ֆէրտի մագամին-տա վէ թարալարը կէզիպ թէճրիպէ կէօրմիշ վէ հիւքիմմէթ մէրպութի-յէթլերի օլան ատամար սըֆաթրյա պիլտիրքլերինի վէ տիւչիւնտիքլերինի սէօյլէմիշ օլարընը վէ արթրգ իճրասաթ հիւքիմմէթին օլուպ, անանագ էկէր հիւ-քիմմէթ իսլահաթա լիւզում կէսրիյօրսա օնլարը թէէմինաթ ալընա ամալը տը։ Տէմիշ պիրա իհթիմալ քի գապնէնի թէպ-տիլ օլընը, բէժիմ տէյիրը վէ հէր թէէյպպիս նէթիճէսիպ գալը սէօյլէմիշ։

Տախիլյէ նազընը Բէյհա պէյ, վու-գու պուլան պէյանաթտան իսթիֆատէ իտէճէքլերի վէ մէմլէքէթին վասրթալ-ընա կէօրէ իսլահաթը իճրա իտէճէք-լերի վէ քէնտի արզուլարը տա պու մուհիմ իչին պաշա չըգարրլմասը օլտր-զընը սէօյլէմէքլէ, պու խուսուստա Բաթ-րիդխանէ մէճլիսի ազալարընն բէյնի-տէ ալաճաղընը սէօյլէմիշ տիր։ Իքի սաաթ տէվամ իտէն միւզաքերէյէն սօնրա, հէյեթ վազիֆէսինի իքամ իթ-տիյինտէն ավատէ էյլէմիշ տիր։

ԷՐՄԷՆԻ ԳԱԹՕԼԻՔ ԲԱԹՐԻԳԻԱՆԷՍԻ

—oo—

ՏԻՒՆ ԿԻՃԷՔԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԳԻԼԻՍԷՍԻՆՏԷ ԱՐՊԷՏ

Թարիխէ կէյմիշ օլան սիւնկիլի Պա-տարագ կիւնլերի եէնիտէն ավատէ իթ-տի։ Տիւն ագշամ Գէյօղլունտա Սագզգ Աղաճընտա Ս. Աստուածածին քիլիսէ-սինտէ, Թէրզեան էֆ., Արփիարեան ե-պսկ. վէ վարդապետլերի իլէ Ծնունդ Խթումը այնին իճրա իտիլ, Պատարագ թագտիս օլունանագ իքէն էհալիտէն պիր չօգլարը բրօթէսթօ իթմիշ վէ տիյնան-մէտիքլերինի կէօրէրէք, պունլարտան պիր գաչը դասա կիրուպ մէն իտէճէքլերի օրտասա, Թէրզեան թարաֆկիրլերի օ-լան պիր գաչ տէլիգանլը տա մուխալի-ֆլէթտէ պուլունմըշ վէ պունտան պիր տէօյիւշ վէ բաթրըտը հուսուլէ կէլէրէք, պատթօնլար վէ սանտալեատար ինպ չըգմաղա պաշլամըշ վէ էհալինին քէնտի-սինի ճէպրէն տըրարը չըգանաղընը կէօ-րէն Թերզեան Պանարան գաբուսընտան քիլիսէ եանընտաքի տայիրքսինէ սա-վուշմըշ տը։

Պու սըրատա էհալիտէն պիր գաչ քիչի, Արփիարեան եպսկ.ա պու նէ տիր վէ պունլար բուհպանա եագըշը հալէր մի տիր տէմէտի իւզէրինէ, Արփիարեան եպսկ. «Սիրզ Դաթօլիք տէյիլսինիզ, է-կէր ալա իտինիզ, բուհպանընն թալի-մաթընա գարշը կէլմէզ իտինիզ» տէմէսի իլէ հէյճէան տահա զիյատէ արթմըշ ,բա-թրրտը էճնասընտա քիլիսէ մօմլարը վէ պատկերլերի տիւշմիւշ վէ արպկտա պէօ-յիւտիլինտէն, պիր գաչ Թէրզիանխթ զապրթայա պէկ միւրաճաա ասաքէրէր կէթիրիլմիշ վէ պունդար Պահարան գա-բուսընտան քիլիսէյէ տուխուլէ տիպ-ճիքլէ էհալիյէ վուրմաղա պաշլամըշլար։ Պու սըրատա Թարլա Պաշը մէրքէզ մէ-մուրը Թուֆան պէյ կէլմիշ վէ քիլիսէ այնին մէն օլընամայաճաղընը սէօյլէմիք-լէ ումումի էհալիյի տըշարը չէկարմըշ վէ քիլիսէյի պօշաթմըշ տը։

Տիւն սապահ Թէրզեան Թարաֆընտան Արփիարեան եպսկ. պիր գաչ վարդապետ իլէ եվվէլա Պապը Ալիյէ վէ սօնրա Ատլիյէյէ կիտերէք իչի պիթիւն պիթիւնէ պաշգա սուրէթլէ անլաթմըշ վէ կէօյա էհալի քիլիսէ այնին իճրասը-նա մուխալէֆէթ իթթիյինի պիլտիրմիշ տիր, պունդն իւզէրինէ Տախիլյէ նէ-զարէթինէ վէ օնտան Բօլիս միւտի-րյէթինէ թէպիղաթ օլընրպ, քիլիսէ այնինին մէն իտիլմէյէճէյի պիլտիրմիշ վէ պու թէպիղաթլա զապրթա իլէ գարրշմըշ տը։ Պէյօղլու միւթէասրրքը տա մէճլիսը իտարէ ազալարընա պու իյզահաթը վերմիշ տիր։ Էհալի քիլիսէ-տէն տըշարը չըգարրլրգտան սօնրա, Թէրզեան ատամարը, քէնտի հէմֆի-քաարլարընը իչերի ալմըշլար—քի պունլար տա պիր գաչ քիչիանն իպարէթ տիրլեր վէ—գաբուտա գապրթա մէմուրլարը տուրուպ, իչերտէ խթում այնին վէ պատարագը իճրա օլընմըշ տը։

Ոսկէբերան քիրիսէսինին անախթարլարը զայպ օլընտրզընտան քիրիսէ հիչ ալշրլամըշ վէ Գալաթատաքի Փրկիչ քի-լիսէսի իլէ Պէյօղլունտաքի Սրբորդու-թիւն քիլիսէլերինտէ թիւ պատարագ օլմըշ տը, Սամաթիա վէ Օրթաքէօյաք էհալի իճրաի այնէ միւսատատ իթմէմիշ տիր։

Մէճլիսը իտարէ հիւքիւմէթին իչի անլամատան վէրտիյի թալիմաթ վէ քի-լիսէ իչինտէ պիր գաչ քիչինին տէօյլէ-տիյինտէն տօլայը թագրիրլէ բրօթէսթօ իտէճէք տիր։

Անապա Թէրզեանընն նազարյաթը իլէ պու սուրէթլէ ճիրա օլընան այնն ճէնապը Հագ ինտինտէ մազպուլ մը տը-ր, զաթէն պունը տա պիր տէֆա եաբա-պիլիր։

ԽԱՒՆ ԺՈՂՈՎ պու կիւն իճթիմա իտէրէք, եարընն Պապը Ալիյէ կիտէճէք օլան Մարտիկեան վէ Փափազեան էֆէն-տիլերին պէյանաթընա տահիր միւզաքե-բաթտա պուլունմըշ տը։ Ալընան մալու-մաթա կէօրէ, մէճլիս պունտան եվվէլ թագսիմ օլընան լայիհալարընն նազարը ի-թթիպարա ալընմասը վէ հիւքիւմէթին թանզիմ իտէճէյի իսլահաթ լայիհաներընն թէքիրրուաթընա կիրիշմէյի ֆազլա կէօ-ռիյօր։ Մէճլիս էրմէնիլերին թէէմինը ճան, ըրզ վէ մալինի լսթրտա իտէճէք տիր։ Պունընն վասրթասընը հիւքիւմէթ արայրպ պուլմալը տը։

ՍՕՆ ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Լօնտրա 25 դեկտ.— Օսմ. մուրախ-խասլարը տիւն ադամ քէնտի չէրէֆէր-ընէ Օսմ. սէֆարէթխանէսընտէ վերլ-էն զիյաֆէթտէ հաղը պուլունմըշլար տը։

Զէթինէ 25 դեկտ.— Գարատաղտա գրալ վէ ալիէի գրալիյէ ալյէրինէ պիր խօնունատրզրզ հիւքմֆէրմա օլտուղընա տայիր տէվէրան իտէն չայիհալարը գա-թէէն պէէսաա օլտուղընը Պիւրօ տը Լա Բրէս պէյան իտիյօր։

ԲՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

Բրէտի Լիոնէ պանգասը Կալաթա կիտէլերի իլէ Սթանպալ վէ Պէյ Օղլու չուպպէլերինտէ Բարիզտէ վազ իտիլճէճ աթիտէքի թէտավվիլ թանվիլաթը ի-չուն չիմտրատէն ապօնէ գայտ իտէր։

ՖԻՐԱՆՍԸԶ ԲՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻՆՍԻ

Իւզտէ իւչ ֆայիզի 50) ֆրանկլըգ իքրամիյէլի ֆօնսիյէ թանվիլաթընն ու-մումի ապօնըմանը։

Լիպէրէ օլան թանվիլաթընն թէտավ-վիլ

ՄԷՍԱԺԸՐԻ
ՄԱՐԻԹԻՄ
ՀԱՅԹԱԼԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ամասոլա լիմանլարբլա Պաթում, Օռէաս, Տէրասատէթ, Իպմիր, Սէլաֆնիկ, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տրէնքէրք, Լօնտրա վէ Տէրասատէթ իլէ Սուրիա վէ Մըսրը արասլատա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր։

ՎԻԵՐՈՒՏԻՆԷ ՊՈՒԼԼԻՆԷՆ ՎԱՔՈՐԼԱՐ

Ալաֆր. դեկտ.ին 16ընտը Բ. էրթէսի կիւնիւ «Մրնպի» Մարսիլիատան։

Ալաֆր. դեկտ.ին 19ընտը բէնճէնպիր կիւնիւ «Սախարլէն» Մարսիլիատան։

Ալաֆր. դեկտ.ին 21ինտի ճ. էրթէսի կիւնիւ «Մէմֆիս» Մարսիլիատան։

Ալաֆր. դեկ. 26ընտը բէնչ. կիւնի «Դոնկո» Սուրիա խաթթնատան։

ՀԱՐԱԲԷԹ ԷՏԷՃԷԲ ՎԱՔՈՐԼԱՐ

Ալաֆր. դեկ.ին 26ընտը բէնչշն. կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4է գաբատան Լէվէպին սիւվար օլաուղը Դոնկո վաքորը Իզմիր, Բիրէ, Նաբոլի վէ Մարսիլիայա։

Ալաֆր. դեկտ.ին 17ընտի սալը կիւնի ագշամ ալաֆր. սաաթ 4է գաբատան Բէրէնոնն սիւվար օլաուղը «Մէնպի» վաքորը Սամսոն, Թրապիզոն վէ Պաթում։

Ալաֆր. դեկտ.ին 19ընտը բէնճէնպիր կիւնի ագշամ ալաֆր. սաաթ 4է գաբատան Մարթինոնն սիւվար օլաուղը «Սախարլէն» վաքորը Իզմիր, Բատում, Պէյրութ, Լարնագա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թարապլուս, Եաֆա վէ Հայֆայա։

Ալաֆր. դեկտ.ին 21ինտի ճ. էրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4է գաբատան Մարսիլիոնն սիւվար օլաուղը «Սախարլէն» վաքորը Իզմիր, Բատում, Պէյրութ, Լարնագա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թարապլուս, Եաֆա վէ Հայֆայա։

Ալաֆր. դեկտ.ին 23ինտի բ. էրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4 տէ գաբատան Ալպրն սիւվար օլաուղը «Մէմֆիս» վաքորը Օռէաս։

Գումբանիա տօղրուտան տօղրուպա ԲԱՐԻԶ, ԼՕՆՏՐԱ, վէ Ֆրանսզ, Ավժէրի վէ Թունուզ չըմէնտֆէրլէրի վէ քէզա Ալժէրի վէ Թունուզ սէյրը սէֆանն խաթթարը իչիւն թէնդիլի ֆիյաթլարա պիլէթ վէրիլիր։

ԲՕՍԹՈՒ ՎԱՔՈՐԼԱՐԸ ԻԶԻՒՆ

1ինտի մէվզը.— Բարիզ իչիւն 300 ֆր. Մարսիլիա իչիւն 285 ֆր.։

2ինտի մէվզը.— Բարիզ իչիւն 225 ֆր. Մարսիլիա իչիւն 185 ֆր.։

ԹԻՒՃԱՐ ԷՇԵԼԱՐ ՆԱԳԼ ԻՏԷՆ ՎԱՔՈՐԼԱՐԸ ԻԶԻՒՆ

1ինտի մէվզը.— Բարիզ իչիւն 230 ֆր. Մարսիլիա իչիւն 185 ֆր.։

Հինտի, Զին, Ճաբոն, Ավստրալիա վէ Մատակասկար իչիւն պիլէթլէր վէրիլիր։ Ֆամիլիա իլէ կիմիէք խաթէյէնէրէ ազիմէթ վէ ավտէթ պիլէթի ալմագ իսթէյէնլէր իչիւն խուսուսի չարթար օլապիլիր։

Տահա զիյատէ մալիւմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր Գալաթատա Զինկիլի խանատա չիրքէթինն եէնի էպնիյէսինտէ մէրքեզ ագենթիլիկնէ վէ Սթամպօլատա Պախչէ Դարուսրնտա կէօմրիւք գուրպկնէր ահնեթէանէյէ միւրաճաաթ իսէպիլիրլէր։

ԽՐՏԻՎԻԱԼ ՄԱՑԼ ԴՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ԳԱՐՏԱՆ Անտէրլիյին սիւվար օլարդը Խամայիրա բօսթա - վաքորը Ալֆ. պեկ.ին 23ընտը բաղար էրթէսի կիւնիւ Իսքէնտէրիյէնն Տէրսատէթէ միւվասլէթի վէ դեկ.ին21ինտի ճ. էր. կիւնիւ Զանագ—գալէ, Իզմիր, Սագզը, Բատում Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Թարապլուզ, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բօրթ-Սաիտ օղրայարագ Իսքէնտէրիյէյէ հարաքէթ իսէնէք տիր։

Վաքորատա էլէքթրիք գազսը գուլլնարը կիպի, եէմէքլէր պիրինճի նէվ օլուպ, սուքրա իւզէրինտէքի չարապլար տախի մէճճանէն վերիլէճէք։

Պու պատէ զիյատէ մաֆսիլաթ իսթէյէնլէր Գալաթատա բըսնթամ իւզէրինտէ Մէյմէնէթ խանրնտաքի մէրքէզ ոֆէնթէսի վէ եախատ Սթամպօլատա Վաֆատ Սուլթան խանրնտաքի շիպէյէ միւրաճաաթ իթթէլի տիրլէր։

ՎԻՆԷՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՑՆ

Սէրմայէսի 130,000,000 գուրօն.
Իհթիյաթ ազչէսի 39,000,000 »
Մէրքէզի իտարէսի Վիէննատա սրբ։
ՏԷՐՍԱՏԷԹ շիպէսի ԴԱԱԹԱՏԱ Քարաքէօյալ, (ՍԹԱՆՊՕԼ վէ ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ այրընա շիպէյէրի վար սրբը)։

ՍԱՑԵՐ ՇԻՒՊԷԼԷՐ

Ակրամ, Օռաբկ, Պիլլից - Պիէլա, Պօզէն, Պրիւն, Բէյբա, Պիւավէյտ, Զէրմօվից, Ֆրիտէք-Միսթէք, Կրաց, Կնասթիւք, Քարլսպատ, Քլատֆէնֆիրթ, Քրաքօվ, Լէմպէրկ, Մարթինպատ, Մէրան, Բիլրոն, Բրակ, Բրօնիրց, Բրզամիլ, Սէս-Բօլիրն, Թարնօվ, Թէպլից, Թէյէն, Վիրաֆ վէ Նէօսթատ։

ՎԻՆԵՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՑՆ պանդասը ֆէր նէվ պանդա մուամէլաթը իսթա էսէր։ Պիլհասատ հիսապը ճարի իւզէմնէ, վէ թահվիլաթ իլէ սէնէատաթը թիւճճարիլէ թէվտիաթը մուգապիլինտէ ԱՂԱՆՍ վէրիր։

Հէր նէվ սէնէատաթը ՍԳՕՆԹՕ էսէր թիւրքիա վէ մէմալիքի էճնէպկէնին պ չլճա չէրլերինէ չէքլեր, իթիպար վէ էմր մէքթուպ վէ թէլեկրաֆիարը վէ մէմալիքի էճնէպիէ իւզէրինէ քէչիսէ էտիլմիշ սէնէատաթը թիւճճարիլ պէտէլաթրնը թանսիլ էսէր։

ՎԻՆԵՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՑՆ պանդասը ԽԻՒՍՈՒՍԻ ՕԼԱՐԱԳ իսարկ սանճրը բախսխս էքմէկի, պու ՍԱՆՏԸՊ հատատա աաղարի 50 ղրշ. ալթուն ազչէ վէ ուսհա զիյատէ մէգալիպի 100 ակ 3 պուսուզ ֆայրլը զատպուլ էթմէքտէ տրը։

ԴԱԱԹԱՏԱ միճէատատա էտիրնէսի թէլեֆա էտիլէն ՍԱՖԻՍ սիսթէմի ՏԷՄԻՐ ԴԱՑԱԱՐ ՖԻՐԱՑԱ վէբիսմնքալ օլուպ, դարլարը զալէթ միքթէտիլ ֆիլիթլա իչմար էտիլմէք վէ ֆէվզէլատէ թէսամիրտաքը պուլունմագտա տրը։

ՀԱՐՊԻՃԷ ՆԷԶԱՐԼԻԹԻ ՄԻՒՆԱԳԱՍԱԼԱՐԸ

§ Ճիրէթը ասքերիյէ իչիւն միւպահասանա լիզում կէօրիլէն մագարնա իլէ չերիյէ մէվզի միւնագասյա գոնդրմզ տրը։ Թալիպ օլանլարդն չէհրը հալին տօզուզընը բաղար կիւնինէն իթիպարէն Հարպիչէ նէզարէթի միւպահասաթ գոմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլերի։ 3—3

§ 4500 ատէտ օնլըզ սանման քէպիր օսպա պօրուսը, 10000 ատէտ սամանխարը։

Միւպահասանա լիզում կէօրիլէն օնլըզ սանման 4500 ատէտ քէպիր օսպա պօրուսը իլէ միւսթամէլ վէ ղայրը միւսթամէլ սաման նազրնա մախսուս 10000 սաման խարբը մէվզի միւնագասյա վաղ խրլրմիկի ճիրէթլէ ֆիյամլարը հատտը իթիսալը պուլանագ օլուրսա իհտիյաթ տէ իհրա գըլընանաղընան թալիպ օլանլարդն չէհրը հալին 10ընտը բաղար իրթէսի կիւնի վէ մահրուգաթ անպարընը թէրքիբմ իսէն թախմնէն տէօրթ պին գրյէ բատէսնէտ քէօմիւր թօզը պիլմիւզայէտ ֆիրուխթ օլընանաղը ճիհէթլէ թարպ օլանլարը քէզա եէվմը մէգթիբուէն իթիպարէն հէր կիւն Հարպիչէ նէզարէթի միւպահասաթ գոմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմլերի։ 3—2

ՊԱՀՐԻՃԷ ՆԷԶ. ՏԷՆ.—Նիւմունէսի կիպի թէք գանատ տէսթիկահ գայբշի 200 գաղէմ արզը 2 բուս, 200 գաղէմ արզը 2 1)4, 200 գաղէմ արզը 2 1)2։ 200 գաղէմ արզը 3, 200 գաղէմ արզը 3 1)4, 200 գաղէմ արզը 3 1)2, 200 գաղէմ արզը 4։

Նիւմունէսի կիպի չիֆթ գանատ տէսթիկահ գայբը 200 գաղէմ արզ 3 բուս, 200 գաղէմ արզը 3 1)2 80 գաղէմ արզը 10։

Գայբշ տիքմէք իչիւն սարբմ 400 ատէտ թուլը 5 գաղէմ ինճէ ճինսէն, 100 ատէտ թուլը 5 գաղէմ գալը ճինսէնէն։

Տայիրէի ճէլիլէի Պահրիյէ ֆայրիգալարը իչիւն պիմիւնագասյա միւպահասը մուգարրէր օլան պալատէ մրգտար վէ իպատլարը մուհարրէր տէթիկահ գայբշլարը իլէ սարբմ մէվզի միւնագասյա վաղ իտրիմիշ օլարդընան իթայէ թալիպ օլանլարդն եւզուդ օն նիսպէթինտէ թէէմնաթ ազչէլերինի միւթահարպէն չէհրը հալը բումնին 12ինտի չարշէնպին կիւնի գալատզէվալ սաաթ իքինէ գառար Պահրիյէ նէզարէթի մէսարիֆաթ տայիրէսինտէ միւթէչէքիլ միւպահասաթ գոմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմլերի։ 3—2

ԷՎԴԱՖ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆԷՆ

§ Մուգատէմա իլանը իհրա գըլընան օն տէօրթ գալէմ էվրագ տէֆթիր մէճմուի օն տօզուզ ղրուշ հիսապլէ ալթմըշ տէօրթ պին ղուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ տիր, չէհրը քեանունը էվվէլին օն իւչունճի բէնչշէնպին կիւնի իհտիյաթ գաթիէսի իհրա գըլընանաղընան թալիպ օլանլարդն նումունէսինի կէօրմէք վէ չերթիթը միւնագասաեը անլամագ վէ իչթիրաք իթմէք իւզրէ ալթմըշ լիրա թէէմնաթ ազչէսինի միւսթասրպէն էվգաֆը հիւմայուն նէզարէթի լէվազիմ գալէմնէք միւրաճաաթ իլէմէլերի իլան օլընը։ 2—2

Մ[illegible] Մհսալ Ց. ՎԱՐԹԱՊ ՏԵԱՆ

ԸՆԴՀՈՒՊ ՄԱՇՐ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՔ

Սբէ այո, յիշեցէք թէ գործածելով

ԷՄԻԼՍԻՕՆ Սաքօթը

որ պատրաստուած է մօրի ձկան իւղով, կիրի եւ սօսպի ճիրօճսՕֆիրով, ապահովապես պիտի ազատիք ամեն տեսակ ցաւերէ եւ ամեն տեսակ տկարութիւններէ, որոնց պիտի ենթարկուիք հակառակ պարագային։

Այսպէս, ձեր մարմինն ու միտքը լաւ վիճակի մը մէջ պիտի պահէք, ձեր ջիղերը պիտի զօրացնէք, ծնողաբերութեան մեծ օրը հասնելուն, առողջ, առոյգ եւ բարեկազմ ու գեղեցիկ մանուկ մը պիտի ծնանիք։ որով պիտի կրնաք պարծիլ։

ԿԸ ՏԱՍՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԵՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐԸ

ԿԸ ՏԱՍՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԵՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐԸ

Միայն պահանջեցէք այն դեղը սոյն «Զկնորսը» մարքայով որ էմիւլսիոն Մորին յատուկ է։

ԱԽՈՐԺԱՇԱՄ, ԴԻՒՐԱՄԱՐՍ

ՍԹԱՆՊՕԼ. Վ.Ի. ՏԷՖԹԹԷՐՏԱՐԼԸ-ԳՐՆՏԱՆ.—Թէմմաթ նիզամնամէսինին 17ենճի մատէսի մուճիպինճէ թէպտիլի մէքեան իսէն էրպապը սանասթ վէ թիճարէթ վէ հրդիէթին չուուգաթը մալիկէ միւրաճաաթա թէմմաթիւ թէզքէրէլէրինի վիզէ իթտիրմէյէրի մուգթազի իքնն ահքեամը նիզամիյէ առէմի բիայէթ իլէ պազը միւքէլլէֆիյինն տէվրէն իսթիճար էյլէսիկի թիճարէթկեահրնտան տօլայը էվվէլքի միւսթէյէրը նամընա վէրիլէն թէմմաթիւ թէզքէրէսիյէ իհրայի սանասթ էյլէսիկի կէօրիւմքաչ օլուպ, նալպու քի պու կիպի միւքէլլէֆիյինէ մատտէի մէզքիւրէ հիւքմինէ թէվֆիրէն թէզքէրէսիդ նազարբյա պազբլարագ քէնտիլերինէ մա ճէզա թէմմաթիւ վէրիկսի Թարն իսթիլէճկինտէն պիր կէօնա սէրբը իթիզաբէ մանէլ գալմագ իւզրէ միւքէլլէֆիյինի մէրզուսէնն թարիխը նիզամիյէ մուճիպինճէ մուամէլէ էյլէմլերի էքիտէն իլան օլընուր։

§ Մէճմուի տէյն 18294,05, նօ. 3, ճինսն գինագ էյեէվմ արսա, մահալլէ վէ սօգաղը՝ էօլկիւյի մահալլէսինտավ Սօզուգ չէյմէ, իսմէրի՝ ձէմրի վէ Ռիզա պէյլերլէ Պէհրիյէ վէ Սէհնա վէ Սալիհա հանըմար, հուաուտր՝ Իսմայիլ աղանը խանէսի։ Հասան Թահսին էֆ. խանէսի միւէրրիս էրուէպիլ Թէքքէսի, Շաքիր պէյ խանէսի, Թարիգի ամմ իլէ մահատատ տրը։

Տիվան եօլը մալիյէ Թահսիլ չիւպէսի մանթրգասընտա քեայնն հուտատ վէ էվսաֆը սայիրէսի պալատէ մուհարրէր օլան պիր գրթա արասանը սապրգա վէ հալիյէտան 18294 ղրուշ պէյ բարա վէրկի տէյնի օլուպ ասհապրնն էլեէվմ մահալը իգամէթի մէճնուլ օլտուղը ճիհէթլէ Թարիխի իլանտան իթիպարէն իբի մահ միւտտէթ զարֆընտա մէպալղը մէզքիւր շիպսինէ վէ եասսա պուլնտրը մէճալլէ մալ սանտրգարընա թէսլիմ իլէ իչարը քէֆիլէթ իտիմէտիկի հալտէ Թահսիլի էմվալ գանունընին մէվտատը մահսուսէսի ահքեամընա թէվֆիգան ֆիրուխթի սուրէթիյէ իսթիֆալի մաթլուպ իտիլէճկի իլան օլընը։

§ Եէտի գուլէ մալիյէ Թահսիլ չիւպէսի տախիլինտէ իհրայի սանասթ իսէնէր Նամընա 329 սէնէսի իչիւն Թարն իսթիլէն թէմմաթիւ վէրկիւլէրինէ այտա իլան վարազալարը 7 քեանունի էվվէլ 328 Թարիխինտէ մէվզրի մունասիպէյէ Թաալիգ իտիմի տիր։ միւքէլլէֆիյինն մէզքիւր ճէտվէլլէրի թէսգիպ վէ իտմէրինի կէօրէմյէնէր տահի մէզքիւր չիւպէսէ Թահդիգ մէմուրընա միւրաճաաթլա վէրիի մրզտարլարընը սիւվալ էյլէմլերի վէ Թարն օլընան թէմմաթիւ վերկիւլէրինէ իթիրազ օլանլարդն տահի 15 քեանունի սահի 328 Թարիխինէ գատար Սթամպօլ վիլայէթի վալիյիկինէ վէ եասսա Տէֆթէրարլըզընա պո արզուհալ միւրաճաաթ էյլէմլերի վէ Թարիխի մէզքիւրէսնն սօնրա վազը օլանագ իթիզալար մէզքիւր նիզամնամէ մուճիպինճէ գաթիէն մէսմու օլամայանաղը իլան օլընը։

ՍԹԱՆՊՕԼ ԷՎԳԱՖ ՄԻՒՏԻՐԻԹԷԹԻՆՏԷՆ.—Գումգարուտա Տիւլպէնտէի Հիւսամէտտին մահալլէսինտէ Մէքթէպ սօգաղընտա 25 նօմէրօլը խանէնին էնգաղը պիլմիւզայէտ պին ղրշ. պէտէլ իլէ Թարիպի էօհտէսինտէ օլարզընտան, մահը հալը բումնին 12ենճի չարշէնպին դիւնի իհտիյէ էվվէլիյէսի վէ իրթէսի բէնճէնպին կիւնի իհտիյի գաթիյէսի իհրա գըլընանաղընան զամմ իլէ Թալիպ օլանլար Սթամպօլ էվգաֆ միւտիրիյէթի Թահսիլատ գալէմնէք կէմէկէրի։

ՏԷՖԹԷՐԻ ԽԱԳԱՆԻ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.— Մըկբրտիչ էֆ. իլէ Ֆուլիկ հանըմըն խաթիգրաղ էյլէսիքլէրի 2400 ատէտ լիրայը Օսմանի մուգապիլինտէ իթալիա թէպասընտան ճոն տը Անտրիա վէլէտ Բէթրօ էօհտէսինէ վէքեաէթի սէվրիյէ իլէ վէֆաէն մէֆրուղ պուլնան Պէյ օղլու ճիվարընտա Թօմ թօմ մահալլէսինտէ Եէնի Զարը ճատատէսինտէ 58 նումէրօլը վէ չէհրի 30 ատէտ լիրայը Օսմանի իյճարա միւթէհամմիլ 25 օտա վէ 5 սուֆա վէ միւշթէմլէթը սարիբէյի հավի վէ 232 զրա մըգտարը արաա իւզէրինէ մէպնի թէվֆիր ինթիգաաը պիր պապ խանէնին 6 հիսէ իթիպարըյա 4 հիսէսինի թէվֆիյէ տէյն իտրմմէսինտէն տօլայը իհրա գըլընան միւղայէսինտէ 240,000 զրուշա թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուբ իսէրեք 14 Թըրլինը Եվվէլ 328 Թարիխինտէ իհալէի էվվէլիյէսի իհրա գըլընմըշ վէ 23 Բեանունը Եվվէլ 328 բաղար կիւնիւ իհալէի գաթիյէսինին իհրաը մուգարբէր պուլընմըշ օլմաղա եիւզտէ 5 զամմ իլէ Թալիպ օլանլարդն գրյմէթի մուխամմէնէսի ղանն 58) 00 ղրուշդն եիւզտէ օնը նիսպէթինտէ բէյ ագչէսինի միւսթասրպէն սէնէատաթը ումումիյէ իսարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմլերի իլան օլունուր։ 2—1

§ Սօֆի հանըմըն իսթիգրաղ էյլէտիկի 90 ատէտ լիրայը Օսմանի մուգապիլինտէ էէնինտա իլէ Թէրեքա վէ Ֆանի Ղըֆեան հանըմար էօհտէլերինէ վէքեաէթի սէվրիյէ իլէ վէֆաէն մէֆրուղ պուլնան Պէյ օղլունտա Գամէր Խաթուն մահալլէսինտէ Համալ Պաղը օսգաղընտա 76 նումէրօլը սէնէվի 196 ատէտ լիրայը Օսմանի իյճարա միւթէհամմիլ 14 օտա վէ 4 սուֆա 49 զրա արսա իւզէրինէ մէպնի պիր պապ խանէնին 6 հիսէ իթիպարըյա 4 հիսէսինին 80 սէհիմ իթիպարըյա 8 սէհիմի թէվֆիյէ տէյն իտրմէմէսինտէն տօլայը 11 Բեանունը Եվվէլ 328 Թարիխինտէ մէվզրը միւզայէտէյէ վազ օլընարագ 45 կիւն միրուբրնտէ իհալէի էվվէլիյէ վէ 15 կիւն սօնրա իհալէի գաթիյէսի իհրա գըլընանաղընան թալիպ օլանլարդն գրյմէթի մուխամմէնէսի օլան 350,000 ղրուշդն եիւզտէ օնը նիսպէթինտէ թէէմնաթ ազչէսինի միւսթասրպէն Տէֆթէրի Խագանի նէզարէթի սէնէատաթը ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմլերի իլան օլունուր։ 3—1

ԹԻՃԱՐԷԹԸ ԽԱՐԻՃԻԷ ԻԶԻՒՆ

ՐՈՒՍ ՊԱՆԳԱՍԸ

Մուվազգաթ իտարէխանէսի, Գալաթատա Վայվոտա սօգաղընտա՝ Ատալէթ խանը, Տալիմի Իտարէխանէսի.—Գալաթա, Վայվոտա, Պանդը Սամանլէնին գարշըսընտա, Սթամպօլ Շիպէսի.—Սուլթան Համամը Մէյտանընտա։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՄԷՐՔԷԶԻ

ՍԷՆ-ԲԷԹՐՍԳՈՒՐԿՍԿԱ ՏԸՐ

ԹԱՐԻԽԻ ԹՈՒՏԻՆ 1871 ՍԷՆԻՆՏ

ՍԷՀՄԵԼԻՍԻ 50 ՄԻԼԵՈՆ ՐՈՒԲԼԻ

Շիւպէլէրի, Բարիզ, Լօնտրա վէ ճէնօվա

Ռուսիատա Շիւպէլէրի.—Ալէքսանդրիա(Քէրսօն) Աքէրման։ Ալէքսանտրօ, Էքսթէրնօսլավ) Արքանկէլ, Արմաւիր, Աժաէրխան, Պաքու, Պալպօվօ, Պարնաուլ, Պէլթերի, Պօպրինէ, Էդաթէրին, գուրկ, Էդաթէրինօսար, Էյսք, Էլիզաբէթկրատ, Էօքաթէրի, Իրկիթ, Իշիմ, Քիմայլ, Քէնճ, Քախովքա, Քամիշլօֆկ Պորսօն, Քիէվ, Քիշնէվ, Քօքանա, ֆօղլօֆ, Քրէմանչուկ, Մոսկուա, (Կավֆասֆ օսգաղընտա պաղտամա պիր պիւրօսը տա վար տրը)։

Նիժնի-Նովկօրօտ, Նիգոլայէֆ, Նիգօրօլ, Նովօ-Նիգոլէյէֆսք, Նովօրօսիսք, Օռէնա, Օմսք, Օրէնպուրկ, Ուֆա, Ուման, Բավօտար, Բէրմ, Բօգրօվսքաժա, Այսպատա, Բալթավա, Բրաժսք, Բրկա, Բանի, Բիպինսք, Սամարա, Սարաթօֆ, Սիմ, պիրսք, Սիմֆէրօպօլ, Սբօլա, Սիսրան, Զիսթօրոլ, Թէռդոսիա, Թոմսք, Թիումէն, Վէլիքի - Ուսթիուկ, Վիաթքա-Վիսնիցա, Վոլոկտա վէ Վոսնէսէնսք։

ՐՍԻՍ ՊԱՆԳԱՍԸ, դայէթ միւսալիտ չերպիթ իլէ հէր նէվ պանգա վէ պօրտա մուամէլաթը իլէ իսթիղալ էտէր, եմթէա իւզէրինէ ավանս վէրիր, գոմիսիոնլար էմնէա ֆիրուխթ վէ Սկիֆս թապիր էտիլէն դայէթ սաղլամ ռէմիր գասպար խյար էյլէր։

ՐՈՒՍ ՊԱՆԳԱՍԸ, դայէթ մէնֆոթա պահչ ֆպիզէ, այիէ սանեղգարը թէէսիս էթմէր տիր։

ՐՕՍԻԱ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Հայմէթլու իմբէրաթոր հազրէթլէրինէն 1881 մարտ 20 թարիխլի էմրնամէսիյլէ մէէղուն օլմըշ տրը։

Գումբանեանդրն մէրքէզի Բէթէրսպուրկտա գումբանեանդրն օթէլլինտէ տիր։

Գումբանեանդրն թէքմիլ թէէտիյէ օունան սէրմայէսի 10,666,666 ֆր. տրը։

Թէէմիաթ ագչէսի 187,322,000 ֆր. տան զիատէ տիր։

Գումբանեանդրն սիկուրթա եաղլանարա թէէտիյէ օլընան թազմինաթ վէ սէրմայէլէրի 581,115,000 ֆրգ. տրը։

1908 սէնէսի զարֆընատա «բրիմ» վէ ֆայիզէր 83 միլիոն 232 պին ֆր. տրրէ

Գումբանեա զայէթ էվվէն չէրանի

Նանկրնա գարշը սիկուրթա իսէր

Նագլիսաթ թէհլիքէլէրինէ գարշը սիկուրթա իսէր։

Հայաթ սիկուրթա իսէր։

Հէր նէվի գազալարա գարշը սիկուրթա իսէր

Տէմիր եօլը վէ վաբորա եօղշրզգ գազալարընա գարշը սիկուրթա իսէր։

Էնտամ ամանարընն գրրբյմաքնա գարշը սիկուրթա իսէր։

Հէր նէվի մալիւմաթ ամագ իչիւն Գալաթատա բըսնթամնտա Զինկիլի Բըսնթամ խանրնտա Տէրասատէթ չիպսէսինէ վէ եա Սթանպօլատա Աչիր էֆ. ճատատէսի օսգաղընտա Տիլսիզզատ խան Նօ. 26ա միւրաճաաթ օլունա։

Տէրասատէթ չիպսէսի միւտիրի

Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

ՏԷՕՅԶԷ ՕՐԻԱՆԹ ՊԱՆԳ Ա. Կ.
ԱՄԱՆ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Գերլիճ, Համպուրկ, Սթանպօլ, Գրուսա, Մէրսին, Ատանա, Տէտէ Ագաճ, Էշիրճեկ, Հալեպ, Իսկենտերիյէ, Գանիրէ, Մանսուրա, Մինիկ, Թանթա, Գեկի Սուեզ, Մուսմի, Թանեհ, Դագապլանա։

Տէրասատէթ Ալէմանի զանսօլաթսօրնտա մուգայէտ (1906 յունվ. 31ա)

Տրէզտնէր Պանգ, Ա. Շաֆհաուզէնսէր Պանք ֆէբրն վէ Նայիսնալ Պանք Ֆիր Տէօյչլանտ թարաֆրնտան մուէսսէս

Սէրմայէսի 32,000,000 մարք թէմամէն թէէտիյէ իսրիմի

Մէրհեզը իտարէսի Գալաթատա Վայվօտա ճատէսինեն Ցանպրեան խան

Սթանպօլ Շիպէսի Տիլսիզեան խան

Խուսուսի Հիմա ամպարը. Կիլպեհնկեան վէ Էսպեան խան Սիրհենի

Գէօրլու Շիպէսի, Ճատատէի քէպիր Նօ. 407 (Ճանի պիրախանամի գարշըսընտա)։

Գաստրեօյ Շիպէսի Իսկէլէնին Գարշըսընտա։

Ճուտատա կիւնլերի սաաթ 9.50ատն 1է գատար

Գացա հէր կիւն Ալաֆր. սաաթ 9.50ատն սաաթ 4է գատար։

Մէզքիւր պանդանրն թասարրուֆ գացարը տախի օլուպ, պու գացայա բարա Մէվտի իսէնլերէ 100ատ 3.50 ֆրանգ թիթ էյլէյօր։

Թէվտի իսէլէն էմպրատատա 200 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իսթէնլիսի զէման կէրի ալընապիլիր, 200ատն 1,000 լիրայա գատար օլան մէպալիղի կէրի ամագ իչիւն 3 կիւն էվվէլ, 1,000 լիրայը միւթէֆաուզ ագչէյի իսթիրատա իչիւն ուէ 30 կիւն էվվէլ պանդայա իսպարը քէֆիլէթի իսթէնլիք իսէր։

Մէզքիւր պանդա Գալաթա պօրսասը իլէ էճնէպի պօրսասարընա միւթէպիք սբրարընարը տախի չէրանթը միւթէտիլէ իլէ գայրէ էյլէսիկի կիպի, վէսաթէթիլէ իչթիրա իսիլէն Թահվիլաթին էմրը մուճահաթատը գրմնտա պիր սէնէ իչիւն պրրճա իւզրէթ ամագ։

Գրէտի Ֆոնսիէ էտիբսիէն թահվիլաթրընն ամորթիսրման քէչիսէսինտէ պաչա պաչ թէէտիյէ իսիլմէսինտէ հուսուլէ կէլէճէք զարարա գարշը Թահվիլաթը մէզքիւրէյի սիկուրթա էյլէր։

ՎԷՆԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Սթամպօլատա Պաղչէ գաբուսընտա Ճէլալ պէյ խանը իթթիսալինտէ, Նօ. 1 Զիֆթէ Ըսգընլէթ մաղազասը

ԿԵՕՉԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻԻԹԷԱԼԻԳ ԱԼԵԱԹ ԹԻԻՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլընա միւթէալլիգ մնվաթ ալեաթ ու էսէվաթ թօքատան վէ բէբաքէնտէ օլարագ չրիրուխթ օլընը։

Եզգիւմէն եումշադ վէ սէրթ լատիրգէն (գաուչուտան իսամուլ մէվտատը մուխթէլիֆէ, դարզ պաղլարը, էնվաի էրինկալար, էլէքթրիք մաքինալարը. միգան իլ հալա (պաֆօմէթթր), միգան իլ հարբէ (Քէրմամէթթր) վէ էյի ճինս կէօզլիքլեր պուլընմադատա տրը։

Մ. Վէնսան Ֆոյաճեան հէր նէվ սրբարբյաթ վէ թամիրաթը էնվէն ֆիյաթ իլէ իհրա վէ տէրէօնտէ իսէր։

ԱԹԻՆԱ ՊԱՆԳԱՍԸ
ԹԷՄԱՄԷՆ ԹԷՍՎԻՃԷ ՕԼԸՆՄԸՇ ՍԷՐՄԱՅԷ ԻԼԷ ԻՀԹԻՅԱԹ ՊԱՆԳԱ
50,000,000 ՏՐԱԽՄԻ
ՄԷՐՔԷԶԸ ԻՏԱՐԷՍԻ ԱԹԻՆԱՏԱ

ՇԻՊԷԼԷՐ

Տէրասատէթ—Գալաթա վէ Սթամպօլ շիպէլերի իլէ պէրապէր—Լօնտրա, Իսքէնտէրիյէ, Գահիրէ, Սէլանիկ, Իզմիր, Բիրէ, Բաթրաս, Վալօ։ Սիրա, Գալամաթի, Հանեա, Գանտիա։

Աթինա Պանդասը հէր նէվի պանդա մուամէլաթրնը տէրէօնտէ էյլէր, էմնիա, էհտամ վէ Թահվիլաթ իւզէրինտէ ավանս, կէրէք Մէմալիքը Շահանէ վէ կէրէքսէ էվվօրա իւզէրինէ օլան չէքլերին սգօնթօսը, հիսապը ճարի քիշաուը, չէք վէ գրէտի մէքթուպլարը էմիսիոնը, Թուրքիա վէ էվրօպանրն պաչլնա չէհիրլերինէ թէէտէյէ գլմինտա թէէկրաֆլա էմրլեր կէօնտէրիլմէսի։

Էսհամ պօրսասը.— Կէրէք բիացամը վէ կէրէքսէ էճնէպի բիացալար իւզէրինէ միւշթէրիլերիմիզ իչիւն էն զիատէ մէնֆաաթպախշ շարթլարա Պօրսա էմրլերինն իհրասը։

Տէրօ խիլմէք իւզրէ զայէթ ճիւղի պիր պէտէլ մուգապիլինտէ պիլճիմէ էսհասը գապուլ էթթիկի կիպի։ հէր նէվի գուրմանլարը սգօնթօ վէ եա թահսի էյլէր։

Աթինա Պանդասը գացալարընտա պուլունան տօլապլարընը միւսահա շարթլարա էհալիյէ խյարա վէրիր։

ՏԷՐՕԼԱՐ

Աթինա Պանդասը հէր նէվի ագչէ իլէ օլան տէրօլարը աթիտէքի ֆիրլէրէ գապուլ իլէր։

Համիլինէ (ավիւ) տէրօլար իչիւն	3.00
6 ալըզ » »	3.12 00
1 սէնէլիք » »	4.00
2 սէնէլիք վէ սահա զիատէ իչիւն	5.00

Տէրօլար հանկը նէվ ագչէ իլէ վագը օլուրսա օ ագչէ չէքլինտէ օլարագ իսատ իտիլիր։ Ֆամիլէր հէր սէնէնին յունվար 2ա ի իլէ յուլիս 1 թարիխլերինտէ թէէտիյէ օլունը։

4.00 ֆրանգի խուսուսի գարնէլէր.— Աթինա պանդասը ուֆագ սէրմայէտարանան իսարէթ միւշթէրիլերինէ տէ հէր կէօնա սուհուլէթի վէրմէք արզուսընտա օլմաղլա, խուսուսի տէրօ գարնէլէր լինաա իթմէյ օլուպ. պունլարդա ազամի օլարագ 100(եիւզ) լիրայա գատար տէրօ իսէպլիրլէր։

Պ